27 OKT.: DERDE *Mars* OP BRUSSEL

Losse nummers 6 F — Weekblad - 10 augustus 1963 - nr 32 — 9e jaargang

de VOLKSUNIE
BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL 1, TEL. 11.82.16 — VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

1 SEPTEMBER

Om 11 uur : Voerstreek.
Nadien uitstap in Overmaas
Om 18 uur : Landen
Wij reizen erheen
en vieren hun terugkeer
bij Vlaanderen
Nadere inlichtingen volgen.
Houd die dag vrij.

TAALWETTEN VERDER IN DE TOEKOMST NOG SABOTEREN

Vooraleer in verlof te gaan heeft C.V.P.-voorzitter Van den Boeynants een vraaggesprek toegestaan aan een redakteur van de « Libre Belgique ».
Dit vraaggespek is in meer dan één opzicht leerrijk.

CINISCHE BEKENTENIS VAN VAN DEN BOEYNANTS AAN «LIBRE BELGIQUE»

Het is echter vooral uiterst belangrijk op het stuk van de Vlaams-Waalse verhoudingen. Noteren we eerst een even openhartige als cinische uitlating van de C.V.P.-voorzitter : « Ik hecht er aan te bevestigen dat, al is het ook waar dat de Vlaamse leden in de partij de meerderheid vormen, het evenzeer waar is dat zowel in het partijbureau als in het nationaal komitee er een strikt paritair evenwicht is. Er is geen sprake, onder geen enkele vorm, van minorizatie ». Kostelijke konklusie : de heer Van den Boeynants acht het dus geen vorm van minorizatie wanneer een meerderheid in de partij statutair beperkt wordt tot een paritaire vertegenwoordiging !

Maar de klap op de vuurpijl moet nog komen.

De «Libre Belgique» stelde volgende vraag : « Denkt U niet dat enkele stekelige bepalingen van de nieuwe taalwetten — die de taaldwang zowel in de administratieve als in de beroepssektor vergroten — noodgedwongen op de feitelijkheid zullen botsen en dode letter zullen blijven ?

Proef nu het antwoord van de nationale voorzitter van de grootste onzer nationale partijen : **« In een land gelijk België wordt alles wat in een wetgeving stekelig is onmiddellijk versoepeld door het kontakt met de werkelijkheid en het gezond verstand der bevolking ».**

Dit antwoord is, in zijn fraaie en ietwat sybillijnse verpakking, een verkapte uitnodiging om de taalwetten te saboteren waar het past.

Zo kennen we de bedoelingen, voor zover nog iemand twijfelde.

Wat ze kregen, houden ze stevig vast.

Wat ze gaven nemen ze terug.

De wet ?

Het gerecht staat bij hen !

LOS VAN BRUSSEL

DEZE SLOGAN KAN MEN LEZEN TE HAREN. OP TALRIJKE PLAATSEN WERD HIJ DAAR IN KALKLETTERS AANGEBRACHT, NIET DOOR «EKSTREMISTEN», MAAR DOOR GEWONE ALLEDAAGSE HARENAARS DIE AAN DE LIJVE ONDERVINDEN WAT HET BETEKENT INGELIJFD TE ZIJN BIJ DE HOOFDSTAD EN DIE DE BRUSSELSE DIKTATUUR MEER DAN BEU ZIJN. OVER HAREN LEEST U MEER OP BLADZIJDE 8 VAN DIT NUMMER.

HAREN EN NEDER-OVER-HEEMBEEK

Jaren geleden reeds vestigde de Volksunie de aandacht op het ellendige lot, dat beschoren was aan de Vlaamse gemeenten Haren en Neder-over-Heembeek.

De inktvis Brussel zette er enerzijds zijn zuignap op om die gemeenten uit te zuigen en pompte ze anderzijds vol met verfransing.

Het resultaat is zo afschrikwekkend en beschamend dat de meeste bewoners uit deze gemeenten naar onafhankelijkheid snakken of vragen om op eender welke andere manier bij het Vlaamse land gevoegd te worden.

M.V.

UNIE ?

Mijne Heren,

Ik ben geen Volksunieman, ook geen extremist, zelfs geen flamingant ; alleen maar een Vlaming, voorstander van federalisme.

Na het lafhartig verraad van de Vlaamse zaak door de drie grote politieke kleurpartijen - de roden en de blauwen kan men nog nageven dat ze openlijk voor hun verraad uitkomen, terwijl de gelen een misselijke schijnheilige komedie spelen - is er gelukkig nog de Volksunie welke op krachtige wijze de Vlaamse zaak verdedigt.

Daarom heb ik, na lezing van een nummer van uw blad, onmiddellijk een abonnement genomen en een kleine gift voor uw strijdfonds « Neen Theo » op uw PCR gestort.

Ik wens echter van de gelegenheid gebruik te maken om een persoonlijke bemerking omtrent uw politiek uithangbord naar voor te brengen. Ik heb de indruk dat de naam van uw partij niet erg gelukkig gekozen is. Het woord « unie » doet me onwillekeurig steeds terugdenken aan de beruchte « Unie van hand- en geestesarbeiders », van onder de bezetting. Veel simpatieker en kernachtiger ware m.i. de benaming « Vlaamse Volkspartij » geweest.

Dit gezegd zijnde wens ik uw groepering verder veel succes in haar actie tegen de verfransing van onze Vlaamse streken, en een daverend succes bij de eerstvolgende verkiezingen.

V.H., Denderleeuw.

VLAAMSE SOCIALISTEN : VERRADERS

Op de autosnelweg naar de vlieghaven van Zaventem staan bovenvermelde woorden gekalkt als een brandend verwijt aan de Vlaamse socialisten, zoollikkers van Bracops, Vermeylen, enz.

Als de B.S.P. denkt dat haar kiezers hersenloze schapen zijn dan slaat ze de bal erg mis, want volgend typisch feit speelde zich af in een Brusselse letterzetterij, waar bijna uitsluitend A.B.V.V.-werklieden aanwezig zijn. Het pamflet « Aan de Vlaamse Arbeiders » ging er van man tot man en iedere werkman gaf gunstig kommentaar. De gunstigste kwam nog wel van een syndikale vechtjas, die gevreesd wordt door zijn baas en geacht door zijn kameraden. Hij vond (we citeren letterlijk) dat « de Vlaamse socialisten inderdaad de eenvoudige mensen rond en in Brussel hebben verkocht aan grondspekulanten en dat het moet veranderen ».

Ex-B.S.P.-er - Schaarbeek

KRAAIEPOTEN

Geachte Heer

Is het mij geoorloofd als lezer van uw blad mijn wedervaren te vertellen, met verzoek tot bekendmaking ? Als lid van de Bond van Ouderdomsgepensioneerden (afd. : Kiel-Antwerpen) hadden wij vrijdag 28 juni een eendagsreis met twee autobussen over Hasselt, Tongeren, Luik, Spa, Hendrikskapelle - Visé en terug. Op de weg van het Amerikaans kerkhof naar Visé werd er halt gehouden aan een drankgelegenheid. De baas van de instelling was een Vlaming en draaide enkele Vlaamse platen af.

Dat gebaar moet niet in de smaak gevallen zijn van onze Waalse broeders, want als wij daar vertrokken werden wij voorbijgestoken door een paar Walen die de weg met kraaiepoten bezaaiden. Wij zijn tot Visé gereden en hebben daar andere wielen moeten steken, daar de banden met vier kraaiepoten doorboord waren. Als onze voerder dat werk uitvoerde, kwamen enige mensen kijken. Ik vertelde ons wedervaren ; enkelen onder hen vonden het dom en kleingeestig, maar onder elkaar hoorde ik hen zeggen : « 't is goed. Dat ze in hun streek blijven ; wij kunnen ze hier missen ! ».

Ons gezelschap heeft een twintigtal van die kraaiepoten opgeraapt. In ieder geval kan ik u verzekeren, dat geheel ons gezelschap gewonnen is voor het plan van de regering voor meer faciliteiten en voor de « ontmoetingszone » van de heer Vanaudenhove.

Ouden van dagen als ge wilt een reisje maken, doet dat in het Walenland. Dan krijgt ge kraaiepoten als goed onthaal.

J.C., Antwerpen.

MARNIX GIJSEN

Telkenmale deze gevolmachtigde minister in Vlaanderen op verlof komt, vindt men het nodig hem een interview af te nemen. José De Ceulaer heeft de schrijver van « Loflied van St Franciskus » een hoop vragen gesteld.

Op de vraag of de kristen in hem, volgens Greshoff, onuitroeibaar is antwoordt hij : « Ik ben een agnosticus. Iemand die het niet weet en erin berust... Iedere godsdienst wordt een fanatisme. En ieder fanatisme heeft de wereld veel kwaad gedaan ».

Uit zijn afrekeningsromans blijkt dat hij niet berust in zijn agnosticisme want te kust en te keur valt hij met een latente nijdigheid aan wat hij vroeger aanbeden heeft. Wanneer hij iemand is die het niet weet, zou hij best die excathedra-uitspraken achterwege laten.

Als Vlaming hebben we niet veel aan onze beroemde minister. « Van ver gezien » zegt hij, « lijkt ze (de Vl. beweging) zo mikroskopisch. Vroeger ging het om gewichtiger dingen : de Vl. hogeschool, de vervlaamsing van het leger, enz. Thans gaat het om een sermoen in een kerk en degenen die manifesteren verdommen het, behoorlijk Nederlands te spreken. Ik vind het potsierlijk. Voor het overige lijken mij de werkelijk belangrijke zaken opgelost ». In de mars op Brussel ziet hij slechts een stukje folklore. Wij zouden kunnen zeggen dat hij maar een mikroskopische kijk heeft op de Vlaamse beweging wanneer hij beweert dat het slechts om een sermoen in de kerk gaat. Och kom ! Van een minister-cameleon hebben we niet veel anders te verwachten. D'ailleurs, il est arrivé, que voulez-vous ! Want alles lijkt hem opgelost. En hij vindt dat allemaal potsierlijk. Maar kom, wat heeft hij al niet verloochend naast zijn vroomheid en zijn vlaams-zijn. Hij is een groot sinjeur van de grootstad, want op de vraag waar hij na zijn definitieve terugkeer zich vestigen wou... in Blaren ? O ! nee, wel te Antwerpen of te Brussel. Vraag : Dus niet op het platteland ? Antwoord : « Het platteland is voor de koeien, de steden zijn er voor de mensen ». Daarmee kunnen de plattelandsbewoners het stellen : Koeien, door de stedeling gemolken !

Hij zegt ergens : « Als ge niets te zeggen hebt, moet ge uw mond houden ». Het ware inderdaad beter geweest dat hij zijn mond gehouden had. Verder zal hem door de volgende Mars op Brussel worden diets gemaakt wat er op Vlaams gebied nog te veroveren valt. Misschien blijft hij best in Amerika.

Een plattelandskoe

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

Zelfs de kraaien brengen het uit :

De schoonste gronden liggen in Spanje.
Aan het mooiste strand van de Middellandse zee
Inlichtingen :
VIKING
Antwerpsebaan, 232, Berendrecht.

Schuimrubbermatrassen
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
(Brevet - 529768)

Ressortmatrassen
met
Gebreveteerde karkassen
(Brevet - 512767)

fabrieken „STAR"

Gewatteerde bedspreien
Wollen dekens
Tel. 44641 en 44642

Indien U geen verkoper in uw omtrek kent stuur ons een kaartje en we zenden U het adres van de dichtst bijgelegen verkoper. Star Zele.

HALLO JA ! WIJ VIEREN FEEST

de brouwerij Lootens Koekelare
Wij drinken het goede Vlaamse bier van
HOP EN MOUT
Verkoper voor Aalst en omgeving :
Norbert De Ganck, Watertorenstraat 10 Aalst
Tel : 053/21667

Bouwwerken W.A. Kunnen
Boudewijnlaan 323 Wilrijk - Tel. 49.87.64 - 49.76.86
Schutterhofstraat 19 Antwerpen - Tel. 32.92.18
Onderbergen 43 Gent - Tel. (09) 25.19.23
W.A. KUNNEN biedt U bijna 5.000 referenties !

alleen
KUNNEN
kan wat
KUNNEN
kan

Bieden U : de voordeligste en rijkste keuze
van gronden in Vlaanderen, Brabant en Limburg.
350 eigen arbeiders, specialisten en techniekers
om mooi, degelijk en goedkoop te bouwen.
Steeds volgens eigen opvatting en tot 80% financiëring.

GEMEENTEN : EEN NIEUWE TAAK

De gewijzigde politieke en ekonomische omstandigheden hebben aan het moderne gemeente-begrip een totaal nieuwe inhoud gegeven. Van hoofdzakelijk administratieve en registrerende instelling is de gemeente uitgegroeid tot een aktief orgaan in de betrekkingen van de partikulier met de hogere staatsorganen en tot een belangrijk instrument bij de politiek inzake ekonomische en kulturele uitbouw op regionaal en nationaal vlak. Het nieuw begrip heeft een nieuwe taak geschapen die we, in deze tweede bijdrage over het wezen en de eisen van een modern gemeentebeleid, even beknopt willen toelichten.

RUIMTE

Zoals reeds vorige maal werd gezegd heeft zich in het ekonomisch denken van de laatste jaren een verschijnsel voorgedaan dat niet zonder belang is voor de verdere ontwikkeling van zowel de teoretische als van de praktische benadering der ekonomische verschijnselen. We bedoelen hier het feit dat men eindelijk in ekonomische en politieke kringen is gaan inzien dat het niet langer opging 't begrip « ruimte » uit het ekonomisch denken en handelen te blijven weren. Waar vroeger steeds werd gesproken over de nationale ekonomische toestand en waar tot voor enkele jaren uitsluitend nationale cijfers werden berekend en gepubliceerd, wordt vandaag in steeds stijgende mate aandacht gegeven aan de regionale spreiding van de nationale industriële uitrusting en gaat de aandacht van de verantwoordelijke instanties steeds meer naar de problematiek van een ruimtelijke welvaartsspreiding. Dit algemeen Europees verschijnsel doet zich gelukkig ook in België voor. Reeds in 1955 werd het IIe Vlaams wetenschappelijk ekonomisch Kongres gewijd aan het tema : « De regionale ekonomie» en vooral 't werk van prof. Vlerick heeft sindsdien veel bijdragen tot de ruimtelijke uitbouw van de Belgische ekonomische praktijk. Inzake de organizatie van de stedebouw en de ruimtelijke ordening, helemaal niet onbelangrijk voor de vlotte uitbouw van de regionale ekonomie, werd in 1959 een wetsontwerp bij het parlement aanhandig gemaakt (Wet van 29 maart 1962).

Dat alles heeft echter met zich gebracht dat de gemeenten zich nu plots voor een enorm aantal opgaven geplaatst zien, waar ze maar zelden op voorbereid zijn en waartoe ze op dit ogenblik vanuit Brussel nog steeds onvoldoende steun krijgen. Zeer in grote trekken komt het er voor de gemeenten op aan, door zowel regionaal-gerichte als door intern-kommunale maatregelen, zich op een doeltreffende wijze in te schakelen in de regionale ekonomie van hun gewest en zich dus allen uit te bouwen tot even zoveel dragers van de regionaal-ekonomische groei.

GOEDE WIL

Dat hier geen gemakkelijke taak werd geschetst, wie ziet het niet in ? Wie daarenboven vertrouwd is met de geestesgesteldheid van heel wat gemeentebesturen, zal weten dat niet zelden de wil ontbreekt zich aan te passen aan de noden van de gewijzigde ekonomische omstandigheden en dat deels door onbegrip, deels door onwil vele en mooie kansen verloren gaan.

Het zich doeltreffend inschakelen in de gewestelijke ekonomische uitbouw vraagt van de gemeentebesturen op de allereerste plaats veel goede wil, gepaard aan het nodige begrip voor verhoudingen en omstandigheden. Iedere vernieuwing van de bestaande strukturen vraagt een inspanning, die echter niet altijd mooi past in het kader van de dorpspolitieke en elektorale berekeningen. De zoningspolitiek bv. zal niet steeds iedereen tevreden stellen en niet zelden zullen private belangen moeten opgeofferd worden aan het algemeen gemeentelijk belang. Het is in dit verband zeer betreurenswaardig dat partijpolitieke argumenten hier veelal zwaarder wegen dan de eisen en de rezultaten van 't wetenschappelijk onderzoek, wat dan aanleiding geeft tot een verkeerd opgesteld zonings-plan, met alle gevolgen van dien.

De goede wil van de gemeentebesturen zal daarenboven nog dienen aangevuld te worden met het nodige begrip voor verhoudingen en omstandigheden. Niet iedere gemeente kan tot attraktiecentrum voor de omliggende dorpen uigebouwd worden. Bij de keuze van de ontwikkelingskernen moet vooral rekening worden gehouden met de geografische en demografische omstandigheden. Dat de uitslag van het wetenschappelijk onderzoekingswerk niet altijd de goedkeuring zal wegdragen van de betrokken burgemeester, het is zo goed als onvermijdelijk. Onwetenschappelijke toegevingen aan niet gerechtvaardigde ambities moeten echter vermeden worden, alhoewel in dit opzicht van de research-mensen een zekere soepelheid mag gevraagd worden. **Er moet inderdaad naar gestreefd worden het niet tot een breuk tussen beide gemeente in het kader van de regionale plannen ook mag hebben, de gemeente zelf moet uitgebouwd worden tot een aan de eisen van een moderne maatschappij aangepaste levens-ruimte.** We denken in dit verband aan de nodige inspanningen op het gebied van de verbetering der bestaande verkeersmogelijkheden. De ruimtelijke mobiliteit v.d. bevolking is tijdens de voorbije 10 j. enorm toegenomen en dit laat niet na zijn eisen te stellen aan het bestaande wegennet. We denken echter niet alleen aan de wegen. De uitbouw van de scholingsmogelijkheden ter plaatse, de nodige konsekwenties uit de veranderde ruimtelijke struktuur van het konsumptie-patroon en uit de groei van de tertiaire sektor, het zijn even zovele problemen waarvoor het moderne gemeentebeleid een oplossing moet klaar hebben .

WEG NAAR MEER WELVAART EN BESCHAVING

INSPANNING

Naast de wil en het begrip om zich op de juiste wijze in te schakelen in het regionaal ekonomisch beleid, wordt ook van de gemeentebesturen een intern-kommunale inspanning gevraagd. Welke funktie de betrokkenen te laten komen, omdat een intense samenwerking tussen onderzoekers en gemeentebesturen een van de essentiële voorwaarden is om te komen tot een verantwoord en uitvoerbaar streekplan.

Niet te vergeten daarenboven is de gewijzigde kulturele verantwoordelijkheid van onze gemeentebesturen. De verstandelijke en zuiver-kulturele ontwikkelingsmogelijkheden in het bereik van iedereen brengen is plicht voor elk gemeentebestuur dat het ernstig meent met alle aspekten van een werkelijke sociale vooruitgang. Of dit op gemeentelijk plan wel verwezenlijkbaar is ? Wie even denkt aan de mogelijkheid via biblioteken, muziekscholen, steun aan allerlei private initiatieven, ABN-akties, enz., die stelt zich deze vraag niet meer !

Een verantwoorde inschakeling van de gemeente in de regionale ontwikkelingsplanning, een intern-kommunale infra-strukturele uitbouw en een intensieve gemeentelijke kultuur-politiek, ziedaar in drie begrippen de nieuwe taak van het moderne gemeente-beleid.

STEUN

De efficiënte uitwerking van deze zware opgaven hangt echter niet alleen van de betrokken gemeente zelf af. Daartoe is eveneens de voldoende en eerlijke steun van de centrale overheid nodig. Zowel qua financiële mogelijkheden als qua intellektuele bevoegdheid schieten de krachten van de meeste gemeenten hier tekort, zelfs indien ze aangevuld worden met de beschikbare provinciale fondsen. **De hulp vanuit Brussel is hier dus inderdaad onontbeerlijk.**

Niet alleen de financiële hulp echter. Het nodige begrip voor de specifieke lokale problemen en toestanden, bv: bij de groepering van sommige kleinere gemeenten, moet eveneens bij de centrale besturen aanwezig zijn. Daarenboven zouden we graag zien dat er voldoende aandacht gegeven wordt aan de verschillen tussen stad en platteland. De problematiek der stedelijke ruimtelijke ordening bv. moet anders worden aangepakt dan de soortgelijke problemen bij de ordening van het platteland. We bedoelen hier echter niet dat men het verschil stad-platteland moet benaderen als een niveau-verschil inzake beschavingspeil, wat grondig verkeerd zou zijn. We bedoelen dat men er rekening mee moet houden dat een plattelandsgemeente over veel zaken anders denkt dan men in de stad wel vermoedt en dat hiermee rekening moet gehouden worden. Heel wat moeilijkheden kunnen op deze wijze uitgeschakeld worden.

Het moderne gemeentebeleid, zowel in de stad als op het platteland, stelt grote eisen aan de verantwoordelijke personen. Een ruim begrip voor de gewijzigde omstandigheden en een welwillende samenwerking op regionaal en nationaal plan zal aan vele problemen echter een afdoende oplossing kunnen geven. Dragers te zijn van de regionaal-ekonomische groei legt op de gemeenten een enorme verantwoordelijkheid. Laten we hopen dat iedereen voor zijn taak berekend is. Het zal ons de weg openen naar meer welvaart en, hopen we, ook naar meer beschaving !

J.v.B.

PEPERNOTEN

Open Brief

aan de heer V. Larock

Ex-excellentie

Waarde Heer,

In deze politieke en joernalistieke komkommertijd is uw vertrek dan toch een gebeurtenis geworden, waarover meer dan één woordeke werd gesproken en geschreven. De omstandigheden waarin gij uw jichtige ledematen uit de ministeriële zetel hebt verheven, zitten natuurlijk daar wel voor iets tussen.

Gij zijt, waarde Heer, geslaagd in een ongelooflijke krachttoer : gij hebt twee leden van onze op buitenlandse reizen zo verzotte koninklijke familie weten te beroven van een volle dag strandgenoegens in het zomerse Spanje. En niet de geringste onder onze koninklijke Prominenz : Sire in hoogsteigen persoon plus zijn dierbare echtgenote.

In dit verband is de vraag gesteld geworden, waarom Sire door de verenigde en telefonische inspanningen van Lefèvre en Molitor teruggehaald werd van het vliegveld, waar hij met één been al in zijn eigen toestellelje stond. Want - zo wordt opgemerkt - er is niets wat de Koning belet, het ontslag van de heer Larock te ondertekenen in zijn Spaans hutje-bij-dezee : de koninklijke waardigheid en macht verplaatst zich met de persoon van de vorst, waar deze ook verblijft. Ons onvolprezen Belgisch Staatsblad is trouwens al heel wat bijdragen rijk die door de koning werden genaam- en gedagtekend in Zarauz.

En dan maakt men, waarde Heer, de bedenking dat Lefèvre geen risico's heeft willen nemen : van zodra hij uit uw mond vernam dat gij uw portefeuille ter beschikking stelde, heeft hij alles op haren en snaren gezet om dadelijk de koninklijke instemming te hebben en uw heengaan onherroepelijk te maken. Want het heet dat gij vroeger reeds, bij herhaling zelfs, ontslag had genomen om dadelijk daarop van mening te veranderen.

Voor Lefèvre welkom ontslag dus. Welkom omdat het kwam na een zware parlementaire slag, in het begin van de komkommertijd : geen gevaar voor stukken dus. Welkom omdat de regering een lastige klant kwijtspeelde.

Lastige klant ? Dat, waarde Heer, moet men u inderdaad geven : gij waart niet van de vlotste. Zeer verstandige maar hautaine geest, starre dogmaticus en alles behalve soepele gesprekspartner, behept met een onoverwinnelijke afkeer voor de rozerode bourgeoisie. Eigenschappen die niet gemilderd werden door uw ministerschap, wel integendeel : nooit hebt gij er vrede mee genomen dat gij een minister van tweede rang waart, uitgesloten van de cenakels van het kernkabinet en vastgekoppeld aan uw intieme vijand, mijnheer Van Elslande.

Er was dus weinig dat u aan dit kabinet bond. En de kwaal - die gij onbetwistbaar meesleept, maar die u destijds toch niet belette, de portefeuille te aanvaarden - maakte het u niet gemakkelijker. En tenslotte dan - wellicht niet de eerste, maar zeker niet de laatste reden van uw ontslag - een regeringspolitiek inzake de taalwetten die u met afschuw vervulde.

Gij zijt heengegaan zo een beetje gelijk Merlot destijds : met een officiële uitleg die er maar een halve was en met een politieke beweegreden die er ook maar een halve is. Maar dan toch heengegaan en de plaats overlatend aan uw intieme vijand Van Elslande en zijn « Vlaamse » kollega's.

In de « Volksgazet » heeft Jos van Eynde - met wie ge beter over de baan kunt dan met uw partijgenoten in de regering - een warme traan over uw heengaan geplengd. Bij mijn weten is het de enige.

Van uw beleid zullen we vooral onthouden dat het bekroond werd met een dagje minder verlof voor de Kroon. Daarover plengde niemand een traan, zelfs niet

dio Genes.

FRANSTALIGE T.V.

Van de franstalige Belgische T.V. kregen we een brief waarbij ons gemeld werd dat de uitzending over de Volksunie verdaagd werd tot einde september omdat thans te veel personen op vakantie zijn.

Het is de uitzending waarover wij vorige week gewaagden en waarin o.m. intervieuws voorkomen met Daniël de Coninck en Wim Jorissen. De reportage is van de hand van de heren Mignolet en Damblon en gaat in de reeks « 9 millions ».

DE ZOVEELSTE

Oud-minister Ludovic Moyersoen is de zoveelste CVP-parlementair die naar de pen heeft gegrepen om, via de dagbladpers, zijn geachte kiezers — en véél ex-kiezers ! — in kennis te stellen van de merkwaardige geestelijke akrobatie die hem er toe aangezet heeft, de taalontwerpen van de regering goed te keuren.

Het kronkelige pleidooi pro domo verscheen in de «Standaard» die voorzichtig genoeg was om in een kort inleidinkje de nodige afstand te nemen van het platte Moyersoeniaanse proza.

Wat voert Moyersoen dan zo allemaal aan te zijner verontschuldiging ? Niet veel nieuws : het volstaat om de tientallen artikelen van zijn mede-jastemmers te herlezen om vast te stellen dat dezelfde slechte kost met de obstinate regelmaat van een herkauwende koe terug wordt opgehaald.

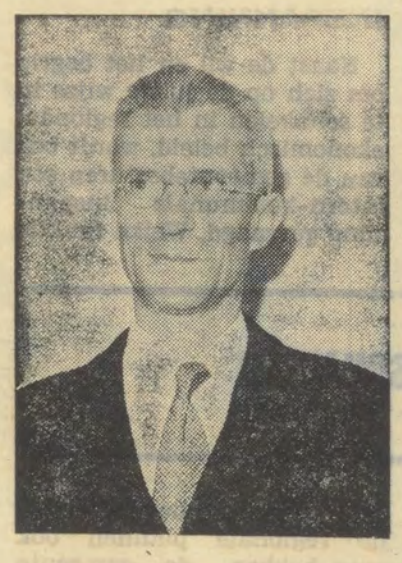

FELLE KLEPPER

Naar het einde van de artikelenreeks toe natuurlijk de klassieke klacht over de « intellektuele luiaards » die vervallen in een banale verraders-terminologie. En om te besluiten een kras staaltje : de kikker die zich opblazen wil tot os.

Mijnheer Moyersoen begrijpt helemaal niet, waarom de Vlamingen zich willen opsluiten binnen enge taalgrenzen, waarom zij vrede nemen met pariteit, waarom zij tuk zijn op taalhomogeniteit, «op alle dingen die op de duur inperking en afgrenzing betekenen ».

Voor mijnheer Moyersoen is « de tijd gekomen dat wij ons bezinnen over de betekenis van onze meerderheid en de verantwoordelijkheid, die zij voor ons meebrengt ten opzichte van gans het land ».

Met zoveel woorden neemt mijnheer Moyersoen een optie op de toekomst gelijk hij die ziet : de Vlaamse meerderheid zal de wet maken in België !

GROOTSE VIZIE

Dat is de grootse en oorspronkelijke visie van deze would be-staatsman. Dat de Vlamingen altijd de meerderheid geweest zijn in dit land, schijnt hem totaal te ontsnappen.

En dat die meerderheid zopas — mede dank zij hem — de voorlaatste etappe heeft afgelegd op de weg naar de definitieve en grondwettelijke minorizering, lijkt hem de moeite van het aanstippen niet waard.

Hij heeft ja gestemd. Uit louter Vlaams-imperialistische motieven. Hij, de jastemmer, is de forse nazaat van het heldhaftige Vlaamse voorgeslacht.

Wij, die de regering bestreden hebben, zijn sukkelaars die in hun geestelijke bekrompenheid niet inzien hoe wij juist door ons verzet Vlaanderen beroven v.d. historische kans, eens en voorgoed de Belgische lakens uit te delen.

Dat is het allernieuwste : de bestrijding van het Vlaams « extremisme » door het verkondigen van het Vlaams imperialisme.

Zure Ludovic zou zijn « klassieken » beter moeten kennen : de kikker barst lang voordat hij ook maar benaderend het ossenformaat heeft bereikt.

Zet u opzij : daar vliegen de kikkerdarmen !

DE LAATSTEN

De bekende protestantse dominee Martin Niemoeller, U-bootkommandant in de Eerste en concentratiekampbewoner in de Tweede Wereldoorlog, heeft het voornemen te kennen gegeven, binnenkort in Rusland stappen te zullen ondernemen om de vrijlating te bekomen van de laatste drie top-nazi's die nog in de gevangenis van Spandau zijn opgesloten : Hess, Speer en von Schirach.

Hij heeft over deze vrijlating gebriefwisseld met de Britse, Franse en Amerikaanse staatshoofden die verklaarden, niet het minste belang te hechten aan een verdere opsluiting van de drie Hitler-medewerkers. Hij hoopt nu vast, in Moskou eenzelfde verklaring los te kunnen maken.

Ondervraagd door 't weekblad « Der Spiegel » verklaarde Niemöller over Speer : « Hoe groot zijn schuld ook geweest is : hem na achttien jaar nog achter de tralies houden noem ik onverdedigbaar van uit een menselijk standpunt ». Over von Schirach, die bij het einde van de oorlog 38 jaar oud was : « Hij was tenslotte nog een jonge man ». Over de ex-plaatsvervanger van Hitler, Rudolf Hess : « Het gaat er helemaal niet om, wat hij voor '45 gedaan heeft. Het is eenvoudigweg onbarmhartig, een zo ziek man in de gevangenis te houden ».

EN HIER ?

Wanneer de aktie van Niemoeller met succes wordt bekroond — en alles schijnt daar op te wijzen — dan worden kortelings de laatste drie intieme medewerkers van Hitler in vrijheid gesteld. Deze vrijlatingen geschiedden trouwens tot op heden nog niet uitsluitend omwille van de algemeen-politieke meningsverschillen tussen de 4 ex-geällieerden.

De vraag dient gesteld, of België nog enige poging zal ondernemen om de laatste oorlogsgevangenen los te laten vooraleer de Spandaugevangenis opengaat voor de drie top-nazi's.

Gaat dit harteloos klein land het zover drijven dat 'n Van de Wiele langer moet zitten dan Speer, de « slavendrijver der oorlogsindustrie », of dan Hess, de « misdadige opvolger van Hitler » ?

Wanneer staat hier een moreel gezagsdrager op om, liefst met het KZ-aureool van Niemoeller, diens verklaring tot de zijne te maken : « Velen, die zich voor goede christenen houden, verstaan hun Kerk slecht wanneer ze menen dat het in de eerste plaats gaat om hun verhouding tot God en slechts in de tweede plaats om hun liefde tot de evennaaste ».

de taal der cijfers...

Bij het ministerie van de Volksgezondheid is er een Studiekommissie van de Kanker, met als voorzitter een eentalige Waal, de beruchte professor Maisin van de Universiteit Leuven (kolbaas van Alexander) en op de 17 leden ten hoogste 6 Vlamingen.

Deze kommissie werd door de « Vlaamse » minister Custers pas onlangs opnieuw bevestigd.

ZIEK LAND

Wanneer een Vlaming of 'n Waal aan het kankeren is over de toestanden in ons unitair en geliefd vaderland, tracht men hem vaak de mond te stoppen met de dooddoener : het is overal wat.

Dat zal wel waar zijn: overal zullen er wel graten in een visserug zitten. Maar hier is het toch héél wat.

We hebben ons daarvan nog eens kunnen overtuigen, nadat we tijdens de vakantiedagen een goed stuk Europa doorgereden zijn. Archislechte wegen, gebrekkige of helemaal geen signalisatie, niet de minste tegemoetkoming voor de weggebruikers, kilometerlange lintbebouwing langs de wegen, de pest van de banale en onbeschaafde «baancafé's»: evenveel kenmerken van het Belgische wegennet, die men nergens elders ontmoet.

De reden ? Zorg voor het algemeen nut, het algemeen welzijn kan slechts bestaan in landen waar het begrip vaderland en gemeenschap enige inhoud heeft.

Daarom is dit land van verbastering en ontaarding, ondanks de grootse getuigenissen van een roemrijk verleden, een der meest lelijke landen aan het Europees wegennet.

OVERDREVEN ?

Overdrijven we met een dergelijke bewering ?

Men moet maar eens gaan kijken naar het Duitse, Nederlandse, Franse, Zwitserse of Oostenrijkse wegennet. Dat heeft een even harde winter achter de rug als het onze. Maar het ligt in een veel behoorlijker staat en, waar dan toch enkele losse steentjes liggen of een kuiltje is, staat er een behoorlijke signalisatie. Komt men vanuit het buitenland België binnen, dan zit men dadelijk in de hobbelstoel.

Of nog : men moet maar eens — in de Kempen, in Limburg of in Oost-Vlaanderen — naar het Noorden rijden, over de Nederlandse grens. Boven en beneden die grens is het landschap overal net eender. Maar men merkt zo het verschil : wilde, ongebreidelde, ongeordende bouwerij en architektonische wansmaak in het Zuiden, orde en netheid in het Noorden.

Land zonder ziel : lelijk, banaal land ! Land waar men, niet alleen op taalgebied, het steeds gehouden heeft bij een «liberté» die de échte vrijheid aantast.

VEERPONT

Toen in het voorjaar de V.U.-aktie voor de aanleg van de E-drie van start ging stelde onze redaktie in een artikelenreeks betreffende de oeververbinding te Antwerpen onder meer als voorlopige oplossing het inleggen van een veerpont voor auto's te Lillo voor. Thans heeft de Antwerpse schepen van Openbare werken, dhr Thijsmans, deze idee overgenomen. Ons natuurlijk niet daargelaten en wij hopen van harte dat Thijs zijn man staat te Brussel om van de staatsdiensten dit veerpont los te krijgen.

TWEEDE TAAL

Ook de « Vereniging voor verspreiding van de Engelse taal » heeft thans ernstige bezwaren laten gelden op het zopas goedgekeurde wetsontwerp op het gebruik der talen in het onderwijs.

De Vereniging wijst er o.m. op dat te Brussel en op de taalgrens geen keuzevrijheid voor de tweede taal bestaat : die zal steeds de andere landstaal zijn.

Uit het verzet der Waalse parlementairen maakt de Vereniging op dat het fakultatief onderwijs der tweede taal in de praktijk enkel in Vlaanderen zal worden ingericht .

De Vereniging meent dat deze stand van zaken o.m. 'n aanfluiting is van een beginsel dat de regering beweert te dienen : de vernederlandsing van het bedrijfsleven in Vlaanderen. Immers, indien de kennis van het Frans in het interne bedrijfsleven in Vlaanderen niet meer noodzakelijk zou zijn, dan vermindert dadelijk het belang van het Frans als bedrijfstaal en kan onze nijverheid zich vrijer op de hele wereld oriënteren, waarvoor kennis van het Engels een bazisvereiste is.

De Vereniging eist tenslotte dat een einde zou worden gesteld aan het volkomen onpaedagogisch aanleren van 'n tweede taal in het lager onderwijs en dat keuzevrijheid inzake tweede taal ook te Brussel en op de taalgrens zou gelden.

NAPOLEON

Tijdens een ontvangst voor de politieke joernalisten verleden week heeft eerste-minister Lefèvre een overzicht gegeven van het regeringsbeleid gedurende het voorbije jaar. Veel nieuws bracht dit overzicht uitteraard niet en het werd trouwens weinig overtuigend voorgedragen.

De eerste-minister maakte van de gelegenheid gebruik om de joernalisten te laten « genieten » van zijn wel zeer speciale humor. Zo vergeleek hij zijn parlementaire meerderheid aan de keizerlijke garde waarvan werd gezegd : «Zij bromt, maar marsjeert!».

Niet erg vleiend voor de brommende en desondanks marsjerende CVP- en BSP-mandatarissen.

Erg vleiend voor Théo zelf : hij waant zich, aan het hoofd van zijn brommende en marsjerende garde, een groot opvolger van de kleine Korsikaan.

Maar hij weet toch wel dat én voor de keizer én voor de garde de zon van Austerlitz onderging te Waterloo.

Het Waterloo der komende verkiezingen !

VOLKSMISLEIDERS

De Vlaamse CVP-ers spannen zich nog steeds in om door allerlei drogredenen en misleidende voorstellingen hun onverdedigbare houding goed te praten.

Het artikel van oud-minister Moyersoen in De Standaard was weer eens een meesterstukje van klerikale hypokrisie.

De heer Moyersoen vindt 't spijtig dat tien jaar geleden zijn wetsontwerp niet goedgekeurd werd en stelt het voor alsof dit de schuld van de Vlamingen zou zijn ! Dan wanneer de waarheid is dat de Waalse CVP-ers tijdens de homogene CVP regering van 1950 tot 1954 iedere maatregel zowel ter oplossing van de Vlaamse problemen als voor de oplossing van de repressieproblemen gesaboteerd hebben en onmogelijk gemaakt.

De heer Moyersoen verzwijgt ook zorgvuldig dat z'n wetsvoorstel voor de randgemeenten eenvoudig een meer hypokriete oplossing voorzag: de Koning werd gemachtigd bij Koninklijk Besluit de faciliteiten in de voeren !

BOEK DER MAAND

Alhoewel juli een vakantiemaand is, hebben toch niet alle propagandisten de brui gegeven aan de abonnementenslag. Gelet op de uithuizigheid van een groot aantal kandidaat-abonnenten en op het rechtmatig verlangen van onze propagandisten naar 'n adempauze in de strijd, is het rezultaat nog vrij behoorlijk te noemen. Alleszins ligt het beduidend hoger dan in de julimaanden van alle vorige jaren.

De winnaar komt eens te meer uit het zeer dinamische en strijdvaardige arrondissement Mechelen, dat door geen natspuiterij te temmen is. Het is dhr M. Van den Bosch te Beerzel, die reeds in de voorbije maanden een gooi deed naar het «Boek der Maand» en toen nipt te kort schoot.

Na Mechelen dient weer eens het arrondissement Roeselare-Tielt vermeld te worden. Ook St Niklaas, dat dit jaar de sterkste stijging van alle arrondissementen kende, is weer van de partij.

Bij de afdelingen gaat een pluim naar de Antwerpse randgemeenten Edegem en Schoten.

Dit is dan het lijstje voor de maand juli.

Augustus, met IJzerbedevaart en bijna-Mars-klimaat, moet een herleving van de abonnementenslag zien.

En kort daarop reeds volgt het jaarlijks groot offensief.

Iedereen klaar ?

CVP- DEMOKRATIE

De voorzitter van de C.V.P., de h. Van den Boeynants, heeft aan « La Libre Belgique » een intervieuw toegestaan voor hij met vakantie vertrok.

Op een vraag van de Libre of de Waalse C.V.P.-ers in hun partij niet geminorizeerd worden antwoordde de h. Van den Boeynants dat dit zeker niet het geval is. Hoewel het aantal C.V.P.-leden en -kiezers in Vlaanderen merkelijk hoger is dan in Wallonië, bestaat er in het bureau en in het nationaal komitee van de C.V.P. een strikte pariteit.

Daarmee weten wij het dus nog eens uit zeer onverdachte bron : de 2/3 Vlamingen hebben in de C.V.P. maar evenveel te zeggen als het 1/3 Franstaligen. Een Franstalige C.V.P.-er is dus voor de C.V.P.-leiding twee Vlaamse C.V.P.-ers waard.

Is het dan verwonderlijk dat alle « nationale » compromissen van deze partij van deze strukturele toestand, die nadelig is voor de Vlamingen, de stempel dragen ?

Nemen wij b.v. het fameuze kongres van Oostende, waar de C.V.P. een Vlaams-Waals kompromis voorstelde inzake de taalproblemen. Op dit kongres aanvaardden de Vlaamse C.V.P.-ers de faciliteiten aan de randgemeenten, de pariteit voor de centrale betrekkingen en de 2/3 grendel om tegemoet te komen aan het minorizatiekomplex van de Walen.

Zij slikten dit omdat de C.V.P.-Walen inzake faciliteiten de wederkerigheid aanvaardden voor drie Waalse gemeenten. En de naïeve C.V.P.-Vlamingen stelden daarop al hun hoop: de Walen zouden dit IN FEITE wel nooit aanvaarden, en dus zouden de faciliteiten ook in de Vlaamse randgemeenten dan moeten wegvallen. Wij herinneren ons nog zeer goed een artikel van « Schildwacht » in « Het Volk » waarin deze de wederkerigheid als condifio sine qua non stelde voor het loyaal naleven van de Oostendse kongresbesluiten door de Vlaamse C.V.P.-ers.

En wat hebben wij gezien : de wederkerigheid is weggevallen en wij weten allen wat er met de zes Vlaamse randgemeenten is gebeurd. Wij hebben het reeds geschreven ter gelegenheid van het taalgrensdebat : de Vlaamse C.V.P.-ers zijn steeds geneigd en bereid toegevingen te doen om het akkoord van de Walen te verkrijgen. Hun toegevingen worden onmiddellijk geakteerd en onmiddellijk daarop trekken de Franstaligen hun « toegevingen » in, die als lokaas moesten dienen om de brave en al te loyale Vlaamse C.V.P.-ers te doen toehappen.

Dat is de slechte oneindigheid in de C.V.P.

Het feit dat de Vlaamse C.V.P.-ers zulk een strukturele toestand in hun partij blijven aanvaarden, maakt ze mede schuldig aan al het geknoei van de C.V.P. ten nadele van de Vlamingen.

Hun « taktiek » in het tweede en derde taalontwerp is deerlijk mislukt, zoals hij vaak mislukte bij de bepaling van het lot van de taalgrensgemeenten. Hun « taktiek » is gedoemd om steeds te mislukken, zolang zij in hun partij niet doen aanvaarden dat een Vlaming gelijk is aan een Waal. Zij zijn in de C.V.P. in feite de geminorizeerden, want hun Waalse partijgenoten aarzelen geen moment, als het in hun kraam te pas komt, om samen te heulen met andere partijen om hun eigen Vlaamse partijgenoten in het nauw te drijven. De eenheid van de C.V.P. is gebouwd op de lijdzaamheid, de lankmoedigheid en de toegeeflijkheid van de Vlamingen. Om die eenheid van de C.V.P. te behouden aanvaarden zij slechts half zoveel te zeggen te hebben als hun Waalse partijgenoten.

Straks, in september, wanneer het politieke leven terug op gang zal komen, moeten wij ons verwachten aan een uitgebreide poging van de unitaristen om een dergelijke situatie op het nationaal vlak grondwettelijk vast te leggen nl. dat meer dan 60 % Vlamingen maar zoveel zouden te vertellen hebben als nog geen 40 % Franstaligen. En weer omwille van die lieve eenheid, waarvan het al meer dan 130 jaar vast staat dat zij op ons snullig geduld is gebouwd, ten behoeve en ten gerieve van het Franstalige Herrenvolk.

De C.V.P., ook de Vlaamse, is sinds Oostende bereid om dat te aanvaarden. De socialisten eveneens. Misschien zullen enkele Vlaamse C.V.P.-ers, steeds dezelfde, wat tegenstribbelen maar men heeft de fopspeen al klaar. Zij krijgen de zetelaanpassing als ze braaf zijn, vanzelfsprekend mits behoud van de verworven rechten van de Franstaligen...

En het scenario zal er uitzien als dit van het tweede en derde taalontwerp. Geen avonturen, de C.V.P. moet verder besturen.

P. Martens

ZO MAAR EEN FOTO

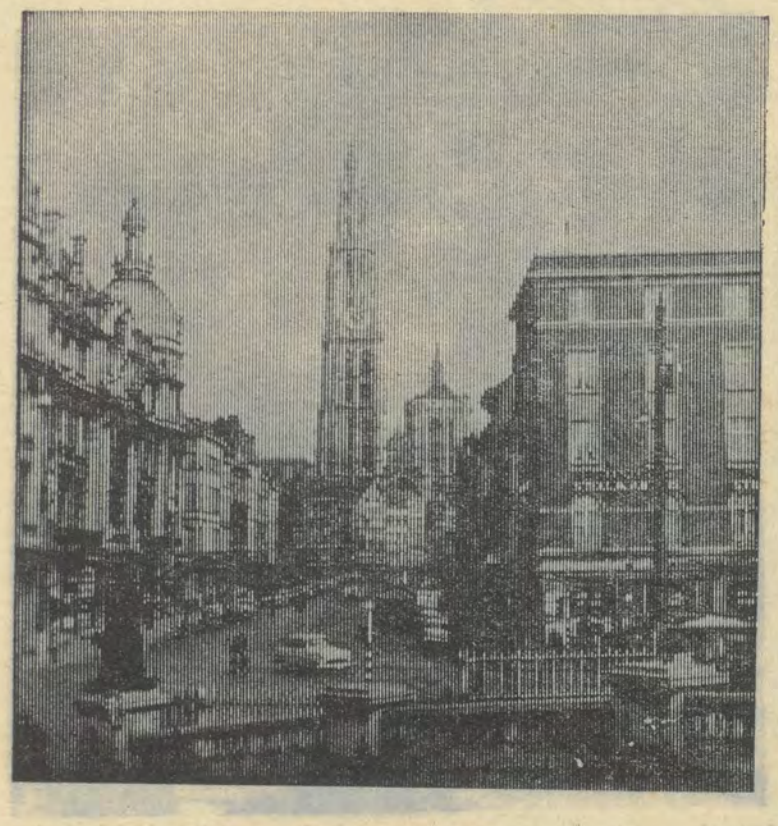

Dit is zo maar een foto van Antwerpen. Helemaal niets bijzonders, geen kunstfoto of geen heel aparte opname; alleen maar een doodeenvoudig, degelijk kiekje.

De foto werd ons enkele weken geleden, naar aanleiding van onze oproep, toegestuurd door een lezer. U herinnert zich deze oproep wel : we kondigden er in aan dat we over kort een splinternieuwe klisjeermachine op de redaktie verwachtten en dat die machine ons zou toelaten, terug een enorme stap vooruit te doen inzake afwerking en verfraaiing van uw en ons weekblad.

Thans is het zo ver : het elektronisch wonder is aangekomen en verleden week reeds verschenen de eerste (proef-)klisjees in ons blad. Het Antwerps kiekje hierboven werd door een razende en hete beitelnaald in het metaal geëtst.

Maar wat we voorzagen, is volop uitgekomen : de nieuwe machine is een groot verslinder van fotomateriaal.

Nu of nooit hebt u de gelegenheid, aktief bij te dragen tot de verfraaiing en verbetering van ons blad : stuur ons al uw vergeten fotomateriaal. Het hoeven heus geen kunstfoto's te zijn; kijk maar naar dat fraai-degelijke Antwerpse stadszicht hierboven.

We wachten met spanning naar het antwoord op deze oproep. We verwachten (heel veel) stads- en landschapszichten, kiekjes van fabrieken en mensen-aan-de-arbeid, foto's van monumenten en historische gebouwen, herinneringen aan politieke en andere gebeurtenissen of figuren, oude postkaarten uit binnen- en buitenland.

Alles wat u maar enigszins kunt missen, is hier hartelijk welkom.

KULTUURDRAGERS

Zoals men weet zijn de Vlamingen achterlijke pummels die, door zich koppig vast te klampen aan een taaltje zonder enige betekenis en uitstraling, zich afsluiten van de wereldkultuur.

Onze franstalige landgenoten daarentegen staan, via hun «langue véhiculaire», open voor de schatten van de universele beschaving.

Alleen zo is het te verklaren dat « Le Soir » een reportage van een zeker dametje Myriam Delacroix bracht over de Amerikaanse beatniks. De op haar kennis van het Frans stoelende vertrouwdheid met de schatten van 't universele geestesleven liet dit dametje toe, in haar reportage een — wat zij noemde — « tipisch Zen-gedicht te brengen waarvan de Oosterse wijsheid de geest en de houding van de Beatniks beïnvloedt ». Volgt dan het bewuste gedicht : « Het leven is een vluchtige schaduw, een schamele toneelspeler... », enzoverder.

Dit tipisch « Zen-gedicht » vindt men letterlijk terug in het vijfde bedrijf van Macbeth, geschreven door een zekere William Shakespeare...

Dat is, wat men met een variant zou kunnen noemen, « zennekens-kultuur » !

HEGER WEIGERT NEDERLANDS TE SPREKEN

Op zondag 28 juli werd te St Katelijne-Waver overgegaan tot de inhuldiging van een nieuwe exporthalle en een nieuwe proeftuin in de Mechelse Tuinbouwveiling. Op het programma was aangekondigd dat de minister van landbouw, de heer Héger, de gelegenheidsrede zou uitspreken. Voor enkele jaren had hij dat daar echter ook gedaan in de... franse taal. Een afvaardiging tuinbouwers had zich echter nu gewend tot de arrondissmentsvoorzitter van de Volksunie met verzoek dit te beletten. Oscar Renard richtte dientegevolge een brief aan de voorzitter van de beheerraad der veiling met verzoek, de minister op de elementaire regels van de beleefdheid te wijzen en hem te vragen alleen in het Nederlands het woord te voeren, zodat het niet noodzakelijk zou zijn de plechtigheid door incidenten te onderbreken.

De minister van landbouw heeft het zekere boven het onzekere gekozen en stuurde een afgevaardigde...

Hieruit blijkt duidelijk dat de minister niet in het Nederlands heeft willen spreken. Wat meer is : hij gaf er het duidelijke bewijs van, dat de regering geen belangstelling betoont voor verwezenlijkingen voor en door onze tuinders. Inderdaad is de landbouwpolitiek volledig afgestemd op Wallonië.

NIEUWE STOEP

Mechelen heeft nog niet afgegeven in de strijd tegen de bloedsbroeders Spinoy en de Saeger.

's Nacht werd enkele dagen geleden op de voetpaden voor de beide woningen de eretitel van deze heerschappen aangebracht : judas !

Onze geliefde tegenstrevers, de pompiers, werden onmiddellijk aan het werk gezet en kwamen vanuit hun kazerne aangetogen met allerlei scheikundige produkten teneinde het voetpad terug schoon te vagen.

Het werd een nieuwe nederlaag voor de brandweer !

Dat De Saeger en Spinoy razend waren, blijkt uit het feit dat om 7 u. 's morgens stadswerklieden voor hun woning aankwamen, de stoepstenen uitbraken, wegvoerden en er nieuwe plaveiën kwamen leggen.

De rekening is nog maar geopend, heren versaegers: de streep wordt er met de verkiezingen onder getrokken !

POZITIEF WERK !

Een paar weken geleden werd door de goeverneur van de provincie West-Vlaanderen een schrijven gericht aan de Westvlaamse burgemeesters i.v.m. « de beteugeling van besmeuring der privé-eigendommen ».

Naar aanleiding daarvan richtte dhr Leo Van de Weghe, arr. V.U.-voorzitter Oostende-Veurne-Diksmuide, een schrijven tot de provinciegoeverneur waarin hij wees op de kwetsende en ergerlijke vormen van franskiljonisme, ook en vooral aan de kust.

In antwoord op dit schrijven nodigde de goeverneur dhr Van de Weghe uit tot een onderhoud over deze aangelegenheden. Op 2 augustus begaven de heren Van de Weghe en Van In zich naar de goeverneur, met wie zij een lang en openhartig gesprek hadden over de vervlaamsing van het westvlaamse straatbeeld. Tijdens dit gesprek, dat in een zeer pozitieve geest werd gevoerd, werd door onze woordvoerders aan de goeverneur een uitvoerig memorandum overhandigd, dat wij hieronder in extenso brengen.

Het memorandum bevat een aantal pozitieve voorstellen die van aard zijn, de uiterlijke verfransing van de kuststreek en van grote delen van West-Vlaanderen tegen te gaan met de thans ter beschikking staande middelen.

MEMORANDUM

nopens de bevestiging van het ééntalig nederlands karakter der provincie West-Vlaanderen.

Ter uitvoering van het uiteindelijk volum in de Kamer van Volksvertegenwoordigers dd. 31 okt. 1962 (stbl. : 22 nov. 1962) zal West-Vlaanderen een ééntalig nederlandse provincie zijn (het zgn. « faciliteitenstelsel » in de gemeenten Mesen, Spiere en Helkijn niet te na genomen).

Uitgaande van deze vaststelling is het de plicht van de westvlaamse provinciale en gemeentelijke instellingen, niet alleen om de kulturele gaafheid van deze provincie en haar gemeenten te beschermen (Gw. art. 108, 2°), maar ook op elk bevoegdheidsvlak stimulerend op te treden teneinde het sluimerend volksbesef om te vormen tot een bewust en aktief geheel.

In dit verband kunnen volgende suggesties naar voor gebracht :

De provinciale en gemeentelijke gekozenen en aangestelden, van hoog tot laag, dienen zich niet alleen in hun ambtelijk kader als nederlandssprekenden te gedragen ; hun aanstelling voor en hun dienst aan het volk, waarvan zij de belangen moeten behartigen, vereist ook dat hun nederlands-zijn korrekt tot uiting zou komen in hun particuliere (maatschappelijke en kulturele aktiviteit) en hun familiale (taal van hun gezin, opvoeding van hun kinderen) sfeer.

Indien wantoestanden op dit gebied niet wettelijk kunnen gesanktionneerd, dan mag tenminste bij ambtelijke onderrichting de stellige wens uitgedrukt dat de taak van iedere aangestelde ener nederlandse provincie niet eindigen zou in het ambtelijk kader doch daarbuiten een noodzakelijk verlengstuk en toepassingsveld zou vinden in particuliere en familiale sfeer.

Het ware ook noodzakelijk in de toepassing van zulke onderrichtingen te betrekken, wie toevallig een bevoegdheid én in dienst van de staat én in dienst van de provincie of gemeente draagt.

Enige jaren geleden reeds heeft de prov. West-Vlaanderen het initiatief genomen de handelaars te steunen die hun zaak met een artistiek verantwoord én bij de taal van de streek aangepast uithangbord zouden versieren. Dit initiatief verdient verder te worden gepropageerd. Op dit stuk ware het immers nodig de toepassingsmogelijkheden voor het verkrijgen van provinciale en gemeentelijke toelagen uit te breiden, bvb. door in het begrip « uithangbord » mede te omvatten het aanbrengen van een artistieke en duurzame tekst op de gevel van een handelszaak, voor zoveel tenminste de nieuwe tekst een anderstalige zou vervangen.

Gelijktijdig mag in een eventueel nieuw reglement gerust beklemtoond dat het verstrekken van de toelage ook bedoeld is om het eentalig nederlandse karakter van onze gemeenten meer tot uiting te doen komen.

Wie, komende uit een andere belgische provincie of uit het buitenland, West-Vlaanderen aandoet, moet worden duidelijk gemaakt dat hij ééntalig nederlands gebied bezoekt. Het ware een geringe kost om borden te laten aanbrengen, langs de autosnelweg en zijn vertakkingen, met teksten als « de Vlaamse kust heet U welkom » en, aan de grensposten Sluis en Retranchement, een tekst als « nederlandse toeristen, West-Vlaanderen heet u welkom - spreekt er Uw taal zonder schroom ».

Hetzelfde geldt voor de algemene toeristische propaganda : ook in dit verband moet telkens als uitgangspunt worden genomen de beklemtoning van het feit dat West-Vlaanderen een exponent is van het nederlandse kultuurgebied.

Onder impuls van de westvlaamse overheid en langs de gemeentebesturen om dient aan de handelaars, neringdoeners en publiciteitsagentschappen het uitdrukkelijk verzoek kenbaar gemaakt om de reklame langs de openbare weg zo niet ééntalig nederlands dan toch minstens meertalig met het Nederlands vooraan te voeren. Dit verzoek zou jaarlijks, vóó de aanvang van het toeristisch seizoen, kunnen herhaald. Geeft deze wenk niet het verhoopte sukses, dan valt het aan te bevelen om, ondanks de bemoeiingen van een eventueel anders ingestelde overheid, belasting of bijbelasting te doen heffen op de panelen, plakbrieven, lichtreklames enz. waarvan de tekst niet mede en hoofdzakelijk in het nederlands is opgesteld.

Voor de toekomst is het in ieder geval noodzakelijk om namens de westvlaamse gemeenschap - die voor het bouwen van bergplaats of duiventil streng urbanistisch toezicht moet verdragen - aan de nieuw op te richten bedrijven en ondernemingen, speciaal dan deze in de distributie- en vermaakssektor, bepaalde normen voor te schrijven of, zo nodig, dwingende reglementering op te leggen teneinde van deze nieuwe handelszaken te bekomen dat hun presentatie en bedrijvigheid aan het nederlandstalig karakter van de streek geen afbreuk doen.

Meer algemeen en vermits de prov. West-Vlaanderen ontegensprekelijk een militant geheel dient te vormen met het geheel van het nederlanssprekend gedeelte van België en met de noden van de daarin betrokken bevolking ten nauwste dient mee te leven, ware het noodzakelijk de verantwoorde stellingnamen van de Kultuurraad voor Vlaanderen en van de Vlaamse kultuurverenigingen uitdrukkelijk bij te treden en tenminste verbaal de doeleinden van deze organismen en organisaties te steunen. Deze toetreding en steun dient te gebeuren op elk bevoegdheidsvlak, zo gemeentelijk als arrondissementeel en provinciaal.

Deze losse bedenkingen maken geen aanspraak op volledigheid. Om deze suggesties aan te vullen en ook om te doen ondervinden dat zij beantwoorden aan wat onder de bewuste lagen van de bevolking leeft, ware het wenselijk op provinciaal vlak, tussen de vertegenwoordigers van de provincie en de gemeenten enerzijds en de afgevaardigden van de Vlaamse kultuur- en strijdverenigingen anderzijds, een soort rondetafelgesprek te beleggen. Minstens zou zulk gesprek tot de ontlading van een eerder gespannen atmosfeer kunnen bijdragen.

Brugge, 2 oogst 1963,

namens de V.U.- West-Vlaanderen,

G. van In L. van de Weghe.

FISKALE HERVORMING - KADASTRALE PEREKWATIE - INDEXCIJFER

DE AFTAKELING VAN ONZE KOOPKRACHT DOOR DE REGERING LEFEVRE

DE POLITIEKE AKTUALITEIT VAN DE LAATSTE WEKEN HEEFT PRAKTISCH TOTAAL IN HET TEKEN GESTAAN VAN DE TAALWETHERVORMING. HET IS OOK DEZE HERVORMING DIE, SAMEN MET ENKELE ANDERE RECENTE POLITIEKE INITIATIEVEN, HET LEEUWENAANDEEL HEEFT GELEVERD BIJ HET OPMAKEN DER POLITIEKE BALANSEN DIE ZOWAT OVERAL VERSCHENEN NAAR AANLEIDING VAN DE TWEEDE VERJAARDAG DER REGERING LEFEVRE.

DEZE VERJAARDAG LEENDE ZICH NOCHTANS UITSTEKEND OOK TOT ANDERE BESCHOUWINGEN, NIET IN DE LAATSTE PLAATS TOT BESCHOUWINGEN OVER DE GEDAALDE KOOPKRACHT TIJDENS HET BEWIND LEFEVRE. WE MENEN ER GOED AAN TE DOEN, DAAROVER EEN UITVOERIG ARTIKEL TE BRENGEN.

Niettegenstaande het inkomen van het grootste gedeelte der actieve bevolking gunstig beïnvloed werd door de hoogkonjunktuur en ondanks de verhoging van pensioenen, kinderbijslagen, werkloosheidsvergoeding, en de aanpassing van de wedden der staatsambtenaren, bestaat er ernstige reden tot bezorgdheid omtrent onze koopkracht.

Inderdaad, sedert de huidige CVP-BSP-coalitie gevormd werd, liepen — vooral ten gevolge van de regeringspolitiek — de sociale lasten gevoelig op, verzwaarde de fiscale druk en gingen de prijzen van levensnoodwendige produkten en diensten de hoogte in. Overigens moest de spaarder zich een verlaging van de rentevoet laten welgevallen.

Op het gebied der sociale lasten werden de werknemers vanaf 1 juli 1962 getroffen door een verhoging met 2,5% van de maximum-loongrens waarop de bijdragen worden berekend. Met ingang van 1 januari 1963 werd bovendien de pensioenbijdrage, ten laste van de arbeider, met 0,25% verhoogd.

De patroons kregen het zwaar te verduren. Hun sociale bijdragen op lonen stegen sedert begin 1961 van 33,8% tot 37% en deze op de wedden liepen op van 27 tot 29,15%.

Daarmee werd ook onrechtstreeks de werknemer getroffen. Door deze buitensporige verhoging van de sociale lasten immers heeft de regering beslag gelegd op het grootste deel van wat de werknemer op grond van de produktiviteitsstijgingen mocht verwachten. De regeringsbeslissingen in de sociale sfeer liggen dan ook mede aan de basis van het feit dat het pakt inzake sociale programmatie, dat op 11 mei 1960 afgesloten werd en einde van vorig jaar verviel, niet meer hernieuwd werd.

Wij zijn er ons van bewust dat sommige noodzakelijke maatregelen op sociaal vlak, als bv. de verhoging van pensioenen en kinderbijslagen, geld kosten en dat dit ergens vandaan moet komen. Dat is de kern van het probleem; doch hier zijn de naoorlogse regeringen, niet in het minst de huidige, schromelijk aan hun plicht te kort geschoten. I.p.v. de sociale zekerheid te saneren, verkoos men steeds de gemakkelijkste weg : verhoging der bijdragen, met het gevolg dat de sociale afhoudingen thans het ontstellend peil bereiken van 46,05% der brutolonen (waarvan 9,05 % ten lase van de arbeider) en 34,65 % der brutowedden (waarvan 5,5% voor rekening van de bediende).

Op het gebied der fiscaliteit werd eveneens een gemakkelijkheidspolitiek gehuldigd. Liever dan te bezuinigen gaf men er de voorkeur aan, de belastingbetaler verder af te romen.

Wat de regering ook moge beweren: vast staat dat — globaal genomen — de fiscale hervorming een verzwaring van de belastingdruk meebrengt. Dit kan nl. afgeleid worden uit de begroting voor 1963. Inderdaad, wat 't totaal van de direkte belastingen betreft (behalve de grondbelasting waarover verder meer), wordt voor 1963 op een opbrengst gerekend die ongeveer 7% hoger zou liggen dan in 1962. Welnu, dit is een accres dat moeilijk in overeenstemming kan worden gebracht met de normaal te verwachten aangroei van de inkomens van het lopende jaar.

Vast staat dat verschillende bepalingen van de fiskale hervorming een achteruitgang betekenen t.o.v. het oude regime, en dat niet alleen de vermogenden het gelag betalen. Zo werd de samenvoeging van de inkomsten der echtgenoten weer ingevoerd. Talrijke gepensionneerden die naast hun wettelijk nog beschikken over een bijkomend pensioen, door vrijwillige bijdragen gevormd tijdens hun loopbaan, worden getroffen door de globalisatie van hun inkomen. De aftrekbaarheid der belastingen werd afgeschaft. Verder worden een reeks roerende inkomsten getaxeerd, die vroeger vrijgesteld waren (intresten op staatsfondsen en inkomsten uit bankdeposito's). Andere roerende inkomsten worden thans aan een hogere aanslagvoet onderworpen (inkomsten uit spaartegoeden, interesten op obligaties van parastatale instellingen, dividenden enz.). En daarmee is de reeks verre van uitgeput.

Niettemin kan niet ontkend dat de fiscale hervorming voor vele belastingsplichtigen van de lagere inkomstencategorieën een zekere verlichting meebrengt. Daartegenover staat dat dit voordeel in veel gevallen teniet gedaan wordt ingevolge een reeks andere maatregelen, w.o. vooral de uitbreiding der gemeentelijke fiscaliteit dient vermeld.

Vele eigenaars, w.o. bezitters van 'n eigen huisje, werden het slachtoffer van de kadastrale perekwatie : de herziening van de kadastrale inkomens ging in veel gevallen gepaard met verhoging der grondbelastingen.

Voor talrijke woonhuizen, waarvan het kadastrale inkomen meer dan verdubbeld werd, steeg het gedeelte van de grondbelasting gezien de desbetreffende aanslagvoet slechts gehalveerd werd (van 6% tot 3%). Volgens de gegevens der begroting van 1963 zou deze grondbelasting, dank zij de algemene perekwatie, dan ook 1.010 miljoen opbrengen; hetzij ongeveer het dubbel van de laatste jaren.

Daarenboven maakten talrijke gemeenten van de in het kader der perekwatie door te voeren aanpassing der opcentiemen gretig gebruik; zulks mede door het feit dat, om de wet van 30 maart 1962 (wet Gilson) te kunnen toepassen, de opcentiemen op de grondbelasting minstens 424 of 530 moeten bedragen.

Deze wet, welke de bepalingen van de « eenheidswet » inzake gemeentelijke fiscaliteit onder gewijzigde vorm overnam, verruimde het gemeentelijke belastinggebied in aanzienlijke mate.

Zo verkregen de gemeenten machtiging om onder bepaalde voorwaarden een belasting te heffen van max. 5% op de bedrijfsbelasting en van max. 10% op de verkeersbelasting. Van deze faciliteiten werd ruim gebruik gemaakt. Volgens de enigszins verouderde gegevens waarover wij beschikken, passen reeds meer dan 1000 gemeenten deze maatregel toe.

Wanneer men er de gemeentelijke fiscaliteit bij betrekt, stellen we vast dat in verschillende van de door minister Dequae aangehaalde voorbeelden om te bewijzen dat de fiscale hervorming een belastingsvermindering meebrengt, de belastingplichtige uiteindelijk meer betaalt. Zo bv. in het geval van de handelaar met 1 persoon te laste die, met een nettowinst van 132.036 F, vroeger 18.793 F verschuldigd was aan de staat en na de fiscale hervorming nog 18.573 F; doch die ingevolge een heffing van 5% of 929 F door zijn gemeente per saldo 709 F meer dan voorheen betaalt.

Daarmee is de reeks beslissingen, die de fiscaliteit verzwaren, nog niet uitgeput. Wij denken daarbij o.m. nog

(vervolg blz. 10)

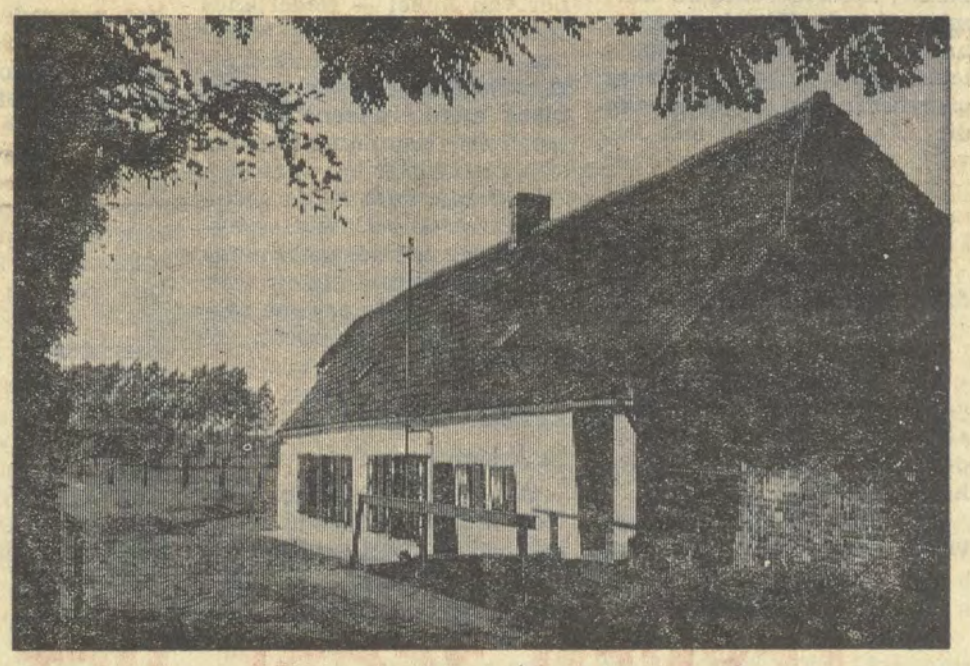

...HUISJE DUURDER : KADASTRALE PEREKWATIE

HIER LEYT BEGRAEVEN

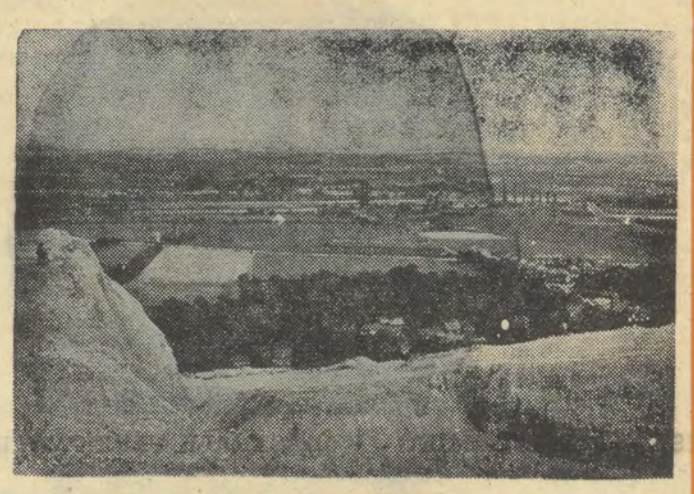

OVERMAAS

TUSSEN KERS EN GALMEI

Overmaas is de jongste jaren fel in de belangstelling gekomen door de taalstrijd en dan vooral door de gebeurtenissen die zich in de Voerstreek hebben afgespeeld. De Voerstreek is echter slechts een deel van Overmaas. Daar liggen nog de Platdietse streek, de streek van Aubel en de Duitssprekende gebieden rond Eupen. Het was de bedoeling van onze redakteur, in enkele reportages een eerste kennismaking tot stand te brengen met dit schone land, het land waar de kersen zo goed smaken en waar - in een onvergetelijke omgeving - die zonderlinge galmeiplant bloeit. Daarom ook die op het oog eigenaardige titel van onze reportagereeks waarin zowel over de taaltoestand als over toeristische merkwaardigheden wordt gesproken. « Overmaas tussen kers en galmei ».

Aubel : een mooi landelijk stadje dat men bereikt vanuit de Voerstreek, wanneer men langs St Pietersvoeren over de heuvelkam, van waaruit men een enig mooi vergezicht heeft, het dal binnenrijdt. Oude huizen staan er in de kom van het plaatsje bijeengedrongen in een straat vol lindebomen en rond een pleintje met een oud, in steen uitgehold kapelletje. De Berwinne — die men stroomafwaarts terugvindt in de Voerstreek — stroomt hier als een smalle, snelle bergbeek. Op het gehucht St-Jansrade ontdekt men een oeroude eik en voor de vroegere eigendom Donea, op hetzelfde gehucht, een nog oudere kastanjeboom. Dat is Aubel, waar de burgemeester-senator, de beruchte Baltus, de plak zwaait, samen met de M.P.W.

Zij spreken « Plat »

Wij aten frieten in het kleine, scheefgezakte en walmige stulpje dat de weidse naam « restaurant » in verfletters op zijn geveltje droeg en vroegen aan de goede man die zich bezig hield met het vette goedje : « Zijn wij hier in Limburg of in Luik ? » Het antwoord wisten wij : « In Luik ». Vraag van ons : « Waar is dan Limburg ? » Antwoord van de frietenman: « Daarachter in voeren » Laatste vraag van ons : « Zijt gij dan een Limburger ? ». Antwoord van de man (steeds in onberispelijk Nederlands) : « Neen ik ben van hier geboortig ».

Dat waren stompzinnige vragen, maar daarmee wisten wij dat hij de Voerstreek als Limburgs gebied beschouwde en dat hij — rasechte inwoner van Aubel — Nederlands sprak zoals nagenoeg iedereen in Vlaanderen. In een sigarenwinkeltje even verder bleek men eveneens Nederlands (zij het dan Limburgs of Plat-Diets) te spreken : ook al inwoners sinds generaties van Aubel. De gesprekken onder de alledaagse mensen op de straat lieten over de taal die in de gewone omgang gesproken wordt, al even weinig twijfel.

Pastoor verkocht St Jansrade

Een vooraanstaande, perfekt A.B.N. sprekende, intelektueel te Aubel heeft ons de (taal)-geschiedenis van het stadje uit de doeken gedaan.

De kom van de gemeente spreekt in hoofdzaak Plat-Diets, een Nederlands dialekt, het zuidelijke deel van de gemeente is gedeeltelijk verwaalst. De wijk De Kluis spreekt eveneens Plat-Diets, zij werd in de 19de eeuw door de invloed van de school en de kerk verduitst. De wijk St Jans-Rade werd verwaalst sinds de 18de eeuw maar het Vlaams bleef er de officiële taal tot in 1775, toen de pastoor Gérard Morê er aangesteld werd en met bisschoppelijke steun de taal van kerk en school veranderde, dit ondanks het verzet van plaatselijke vooraanstaande families. De vestiging van wevers uit het naburige Waalse Charneux, droeg later bij tot de romanisering hoewel het Plat-Diets de taal bleef van het merendeel der inwoners van St Jansrade, zo zelfs dat tot in 1862 toch nog sommige preken in het Vlaams werden gehouden. De oude grafstenen en de plaatsnamen van dit gehucht bewijzen trouwens (zoals dat ook het geval is voor gans Aubel) dat hier het Nederlands lange tijd kultuurtaal was.

Biechten in Plat-Diets

Van de kerk heeft dus zeer veel afgehangen wat betreft de invloed van de kultuurtaal. Inderdaad, lange jaren was dit de enige plaats waar de gewone lieden, die slechts Plat-Diets spraken, beschaafd Nederlands konden horen spreken. Waar er later in het Duits en nog later in het Frans werd gespreekt, werd de kultuurtaal door de kerk aangegeven. In het centrum van Aubel werd voor 50 jaar nog half om half in het Nederlands of in het Frans gepreekt in de kerk, vijftien jaar geleden werden er ook nu en dan nog Vlaamse preken gehouden, zelfs door Waalse kapelaans die erg hun best deden, maar sinds drie jaar heeft de huidige deken die bestaande toestand afgeschaft, hoewel een groot deel van zijn parochianen slechts met veel moeite Frans verstaan en zij zelfs nog voor het merendeel in het Plat-Diets komen biechten !

Ingevoerde kolonisators

De kerk (vooral dan in de gemeentekom) heeft eigenlijk nog het langst stand gehouden. De grootste verfransingskampanje werd echter gevoerd door de politiek van benoemingen : in Aubel werden alle openbare betrekkingen toevertrouwd aan ingeweken Walen, uitgenomen een paar lagere arbeiders, die thans nog een hecht blok vormen dat niet wijkt voor de invloed van het Frans en die onverstoorbaar hun nota's in het plat bleven opstellen. Totdat er een Waalse opzichter werd aangesteld...

Zestig ten honderd van de inwoners kan men gerust in het plat of in het Limburgs aanspreken, zij verstaan zelfs nagenoeg geen Frans. Een inwoonster van Aubel wilde eens een pakje verzenden naar het buitenland en vroeg hiervoor inlichtingen bij de beambte van het postkantoor. Zij deed het eerst in het plat en vervolgens in het Duits, maar de man verstond haar niet eens.

Frans op speelplein

Een andere verfransingsbron is de school die sinds de negentiende eeuw frans als onderwijstaal kreeg opgedrongen. De mensen van veertig naar vijftig jaar zeggen : « Toen wij op school waren praatten wij nog plat op de speelplein ». Nu is dat gedaan, de leerlingen worden verplicht frans te spreken, ook tijdens de speeltijd, net als in het gekoloniseerde Vlaanderen van de 19e eeuw ! Het gevolg is dat de oudste kinderen, die thuis plat horen spreken, deze taal nog kennen, maar de peuters niet meer. Er zijn mensen te Aubel die tegen hun kinderen Plat-Diets spreken, de kinderen begrijpen het, maar zij antwoorden in het frans ! En in welk frans. Volgens de man die wij gesproken hebben bezitten deze stumpers slechts een woordenschat van tweehonderd woorden, daar waar de primitiefste negers toch nog altijd drie tot vierhonderd woorden in hun taal hebben. Zij vertalen alles uit het plat en spreken « Frans » met een zangerig Limburgs aksent en met de woorden in een volgorde die alleen in het Nederlands gebruikt wordt. De sukkelaars worden door Waalse kinderen uitgelachen en voor « Flamins » uitgescholden. Later wanneer zij verder willen studeren (dit gebeurt vooral te Luik en te Verviers) geraken zij fel ten achter en zijn op alle mogelijke wijzen benadeeld. Langs de andere kant hebben de plat-sprekenden ook een verschrikkeijke afkeer van be-

(vervolg blz 11)

LEYNEN ZEGDE HET

Enkele gegevens over Aubel uit de brochure « de Zuidnederlandse taalgrens in het Belgisch parlement» door P. Martens (verkrijgbaar bij de Smet L. te Asse).

Aubel heeft 3.128 inwoners. Volgens de telling van 1846 waren er 1811 Nederlandstaligen en 1376 Franstaligen. Volgens Kurth (1898) bleek het toen Nederlandstalig in het centrum, terwijl het westen verfranst en het oosten verduitst was. Bij de telling in 1930 bleken er 234 Nederlandstaligen en 2.588 Franstaligen te zijn.

Daartegenover staat de uitspraak van senator Leynen dat er in 1910 te Aubel 54 t.h. Nederlandssprekenden en 39 t.h. Fransprekenden waren, en dat er bij de zeer betwistbare talentelling van 1947 nog 20 t.h. van de inwoners waren die niet durfden zeggen, geen Nederlands te kennen. Eigenlijk, steeds volgens de heer Leynen, is er daar een Waalse minderheid van nog geen 30 t.h. De overige inwoners zijn Platdietsers en de gewone omgangstaal is er Limburgs. In die taal worden de huwelijken voltrokken, maar de akten worden in het Frans opgesteld. Op een vergadering van de gemeenteraad in 1954 interpelleerde een lid over de noodzakelijkheid voor de ambtenaren het Limburgs te kennen en het Nederlands te onderwijzen in de scholen. Aubel is dus ondanks alles, in de grond Nederlands gebleven. (N.v.d. R. begrijpt er iemand waarom de heer Leynen en de overige Vlaamse C.V.P.-ers geen hand, maar dan ook geen hand uitgestoken hebben naar deze Vlaamse gemeente ?).

Scheiding tussen Voerstreek en Plat-Dietse streek.

In een dekorum van kale fabrieksmuren, rokende schouwen en spoorviadukten ligt Haren, genepen tussen het kanaal Brussel-Willebroek en het vliegveld van Zaventem. Sinds juni 1921 behoort Haren tot het Brusselse stadsgebied en verloor het zijn gemeentelijke zelfstandigheid. Waarom ? Voor een normaal mens is dat een raadsel, voor de grote lichten te Brussel niet. Die vonden dat de hoofdstad te veel geprangd zat tussen andere grote gemeenten en dat zij ruimte nodig had en nijverheidsterrein voor haar « zeehaven ».

HAREN

In dit stukje hoofdstad wonen slechts Vlamingen ★ tracht Brussel te verfransen via de scholen ★ heeft men op sommige plaatsen geen bestrating, geen waterleiding ★ liet de pastoor de kerkdeuren in tweeën zagen ★ kan men bedevaarten doen tegen kaalhoofdigheid ★ en snakken de bewoners naar verloren zelfstandigheid.

VLAAMSE KNOOP IN BRUSSELS HOUT

Als de oude eis van de Vlamingen, « Brussel Vlaams », ergens werkelijkheid is, dan is het wel te Haren. Haren is een schone Vlaamse weer in het rottende Brusselse hout. Deze kleine gemeente met haar schone arbeiders en goede kleine mensen is, ondanks de aanhechting 42 jaar geleden en alle pogingen van de stad en de Franskiljons, zuiver Nederlandstalig gebleven op een kleine minderheid van twee of drie ten honderd na.

Geen grondhaaien

De franssprekenden zijn inwijkelingen, meestal arbeiders uit Wallonië, uit Namen en Luksemburg, waarvan een gedeelte zelfs hun goeie wil tonen en zich aanpassen. De moedwilligen zitten bij de meerbegoeden, de fabrieksdirekteurs, de verfranste Vlamingen die o.m. uit het Antwerpse komen en sommige bedienden van het vliegplein te Zaventem De meesten wonen in de Arthur Maesstraat en andere nieuwgebouwde wijken. Veel zijn er echter niet vermits Haren niet zo'n gemeente is met landelijke hoekjes als andere Brabantse dorpkes en de Franskiljons beducht zijn voor het wonen tussen grauwe fabrieksmuren of in de rook van de ontelbare schouwen. De Vlaamse mensen van Haren, die in hun kleine propere huizekens wonen, zijn grotendeels arbeiders, bedienden of witloofboeren. In Haren is er weinig of niets van de grondhaaien te bespeuren.

Tegen kaalhoofdigheid

Haren gaat terecht trots op een mooi kerkje, waarvan de romaanse toren, die tenauwernood boven de huizen uitsteekt, uit de twaalfde eeuw stamt. Binnenin is er meubilair en muurbeschotten uit de 18de eeuw. Een paar dingen die opzien baren : er waren tot voor kort zeer drukke bedevaarten naar de Harense kerk... tegen de kaalhoofdigheid. De toegangsdeur van het heiligdom was zo groot en zo zwaar, dat men ze ternauwernood openkreeg. Een slimme pastoor liet haar destijds halfdoor zagen zodat men sindsdien met meer gemak de onderste helft opendoet. Een derde te vermelden feit : er wordt te Haren uitsluitend in het Nederlands gepreekt. Niet meer dan juist trouwens, want 99 ten honderd van de gelovigen zijn Vlamingen. De kerk is trouwens niet de enige om in dit stukje Brussel, de juiste houding aan te nemen. Op het pleintje vlak voor de bidplaats, met zijn typische herbergjes die namen dragen als « In de carambol » en « De plezante hoek », werd onlangs een nieuwe vestiging van de «De Bank v. Brussel» geopend. Het voornaamste opschrift is niet meer dan juist, eentalig Nederlands.

Ook dat is Brussel-stad : de Tweyninckstraat te Haren is ofwel een zandwoestijn ofwel een modderbeek. En toch betalen de bewoners straattaksen ! Verwonderlijk is het niet dat sommigen, dat weigeren te doen.

Scholen

Sinds de aanhechting bij Brussel werden de gemeentescholen van Haren die steeds eentalig Nederlands waren geweest, verplicht een Franse sektie in te richten. Brussel heeft hieraan heelwat aandacht besteed, omdat het volgens de stad een middel tot verfransing kon zijn. In 1933 waren er reeds twee Franse klassen met ongeveer veertig leerlingen en in 1936 was dit aantal reeds verdubbeld. Toch waren het geen kinderen van Haren zelf die in de Franse sektie terecht kwamen. Het merendeel werd geleverd door gemeenten als Diegem, Machelen en zelfs uit Erps-Kwerps. Franstaligen uit die dorpen en vooral ouders die hun kinderen « Frans wilden laten leren » maakten van de gelegenheid gebruik om hun kroost naar de « stadsscholen » te Haren te zenden. Dat het in feite meestal om Vlaamse leerlingen ging, dietegen de wet, in Franse klassen waren terecht gekomen, bewees een telling in 1936 verricht en waarbij bleek dat van de 74 « Franse » leerlingen er in werkelijkheid 64 Vlamingen waren.

De parochiale scholen zijn praktisch eentalig Nederlands gebleven, hoewel zij door de stad verplicht werden eveneens een Franstalige afdeling in het leven te roepen. In de jongensschool waren er verleden schooljaar op de hondertwintig leerlingen slechts een achttiental Franstaligen (waarvan dan nog 't grootste aantal in werkelijkheid Vlamingen waren), in de meisjesschool — waar er, de kleuters meegerekend, meer dan driehonderd leerlingen waren — telde men alles bijeen een vijftigtal Franstaligen, ook hier weer goeddeels van Vlaamse ouders. In het voortgezet onderwijs, dat verstrekt wordt door de zusters, en waar naad, huishoudkunde en steno-daktylo aangeleerd wordt, zijn er geen Franstalige leerlingen.

Hunkeren naar zelfstandigheid

Het Vlaamse Haren met zijn 4.170 inwoners (cijfer van 31 december 1962) heeft heimwee naar de vroegere zelfstandigheid en — naar wij menen — terecht. Onze lezers kennen zeker van andere voorbeelden die wij reeds in dit blad beschreven hebben, de perijkelen die een aanhechting van een kleine gemeente bij een grotere met zich brengt. In Haren komt hierbij nog dat men van stadswege — naast het ongewenste en opgedrongen franse onderwijs — de simpele mensen van deze kleine gemeente op vele wijzen achteruitstelt en benadeelt. De voornaamste klachten handelen over de urbanisering, de riolering en de wegenbouw.

Sinds 1957 smeken de bewoners van sommige straten om rioleringen, zo onder meer in de Vliegpleinstraat. In de Tweyninckstraat is het desnoods nog erger gesteld vermits men daar ook geen waterafvoer heeft, maar bovendien geen wegbedekking. Bij warme dagen is dit een stofwoestijn en bij regenweer een modderpoel. En dat in de wereldstad Brussel ! Daarbij moet men bedenken dat niet minder dan 61 eigenaars gratis grond afstonden voor de aanleg van deze straat die reeds in 1933 zou voltooid worden ! Een afvoerbeek voor de rioleringen bestaat er te Haren evenmin. Met de aanleg ervan is men evenwel komaf gaan maken na de jongste, zeer heftige klachten van de bewoners, die het volkomen beu waren bij de stad te behoren, waar zij als buitenmensen de veel hogere stadstaksen en belastingen moeten betalen en toch op allerlei wijzen benadeeld worden. Bedenk maar eens dat in sommige straten geen drinkwater voorhanden is !

Blijkbaar weten die van het stadhuis hun kolonie zelf niet liggen vermits men als « vreemdeling » de grootste moeite heeft om in Haren te geraken. Er bestaat inderdaad sinds de aanhechting geen enkel verkeers- of naambord meer met de vermelding « Haren ». Het is allemaal « Bruxelles-Brussel » geworden. En de twee vertegenwoordigers van de gemeente in de Brusselse stadsraad, een liberaal en een C.V.P.-er (deze laatste ongeveer 2.000 stemmen op de 2.830 kiezers van Haren) kunnen gezien hun gering aantal weinig in de hoofdstedelijke pap brokken. Verwonderlijk is het dan ook niet dat de Harenaars naar de bevrijding snakken. De bevrijding uit de Brusselse greep, naar een zelfstandigheid waarbij zij hun eigen potje koken.

S.D.L.

Vervolg van bladzijde 7

AFTAKELING ONZER KOOPKRACHT

...OOK ARBEIDERS : AFGETAKELDE KOOPKRACHT

aan de radiotaks, die vanaf 1 januari 1963 verhoogd werd met 60 F of 41,6%.

Ook inzake « aanpassing » van de indirecte belastingen liet de regering zich niet onbetuigd. In toepassing van de eenheidswet werd de overdrachtstaks verhoogd van 5 tot 6% met ingang van 5 mei 1961. Deze zogezegde « tijdelijke » verhoging, welke einde 1962 moest worden afgeschaft, werd echter voor 1 jaar verlengd.

Een en ander ging bovendien gepaard met een stijging van de prijzen van vele levensnoodwendige goederen en diensten, waarbij de regering in veel gevallen niet vrij uit gaat.

In de rubriek der voedingsproducten onderging de broodprijs, sedert november 1961, niet minder dan 3 verhogingen (telkens 0,25 F per kg.) hetgeen uiteindelijk neerkomt op een opslag van 9,4%.

Men herinnert zich verder dat in oktober jl. de melk 0,25 F per liter en de boter 6 F per kg duurder werden ingevolge de ongelukkige zuivelpolitiek v.d. regering. De stijging van de kaasprijs (+ 13% in twee jaar tijds) is eveneens een gevolg, al werd hij mede in de hand gewerkt door het opvoeren van de invoerbelasting.

Onder de talrijke andere voedingsproducten, welke in prijs opliepen, vallen vooral de aardappelen te vermelden. Deze werden in twee jaar tijds meer dan 30% duurder. Overigens ligt een verhoging van de bierprijs (waarschijnlijk 10%) in het verschiet, en is er ook sprake van een « aanpassing » van de suikerprijs.

De niet-eetbare producten bleven bij deze « aanpassingen » niet ten achter. Sedert juli 1962 moet de roker 0,25 F meer neertellen voor zijn pakje sigaretten en 0,50 F voor zijn pakje tabak.

Met onze steenkolen was het bijzonder erg gesteld. De « kolenpolitiek » van deze regering leidde tot verschillende « aanpassingen » waaronder niet minder dan 3 sedert de afgelopen zomer. Aldus kost bv. 1 ton anthraciet 20/30 thans 2.830 F tegen over 2.560 F in 1961, hetzij 10,5% meer.

De benzineprijs werd herhaaldelijk opgevoerd tijdens de afgelopen twee jaar. Sedert begin 1963 werden niet minder dan 5 verhogingen toegepast. Hij kost thans 0,60 F per liter meer dan een jaar geleden.

Bij de diensten was er een uitgesproken prijsstijging. In het kader van de zgn. sanering der spoorwegfinancies werd in augustus 1962 de prijs van het sociale abonnement verhoogd en ondergingen, met ingang van 1 februari ll., de tarieven van de gewone abonnementen 2de klas een « aanpassing » van niet minder dan 15%. In eerstgenoemd geval werd de stijging weliswaar ten laste van de patroon gelegd. Dit neemt niet weg dat de mogelijkheden tot verhoging der bezoldigingen daardoor beperkt worden.

Onder de talrijke andere prijsstijgingen weze nog herinnerd aan die der dagbladen, waarvoor sinds oktober ll. 0,25 F of 11% meer dient betaald.

Bij dit overzicht zal men wellicht opwerpen dat, te oordelen naar de evolutie van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, het algemeen prijspeil slechts matig opliep, t.t.z. met 3,2% sedert april 1961 en dat, door het mechanisme van de koppeling der bezoldigingen aan dit indexcijfer, een zekere correctie van onze koopkracht plaats vindt.

Dit is echter slechts tot op een zekere hoogte waar. Ons indexcijfer der kleinhandelsprijzen weerspiegelt in onvoldoende mate de werkelijke stijging van de levensduurte. Verschillende levensnoodzakelijke artikelen als bv. groenten, waarvan de prijs scherp de hoogte inging, zijn er niet in opgenomen. Overigens wordt geen rekening gehouden met het belang dat de onderscheiden producten die het huishoudelijk budget vertegenwoordigen. Daarenboven is de regering er op bepaalde ogenblikken niet voor teruggedeinsd om een indexpolitiek te voeren waardoor de werkelijke stijging van de kosten van levensonderhoud niet volledig tot uiting kwam in de kleinhandelsindex.

Kortom, uit deze overigens onvolledige inventaris van de afbraak onzer koopkracht door het kabinet Lefèvre blijkt duidelijk dat hier, evenals elders, deze regering een nefaste politiek voerde.

Van de aangekondigde « exalterende » politiek hadden we alleszins wat anders verwacht.

D.V.M.

V.U.-Studiedienst

PERSSPIEGEL

De post

Een dwarsdrijver als Wout Wellinck, die het lef heeft de Vlaamse beweging niet enkel te herleiden tot de daden van Jan Breydel, is natuurlijk niet akkoord met de hooggeleerde tesis Moyersoens.

Maar nog neemt het verbazen geen einde. Nauwelijks is dit heilloze compromis ter tafel verschenen of de regering laat plechtig weten, dat zij zich daarover verheugt en dat zij vertrouwt, de volgende even pijnlijke en moeilijke vraagstukken der Vlaams-Waalse betrekkingen in « een rustige sfeer » te kunnen oplossen.

Hoe lief is het dan in een Vlaamse gazet te lezen, dat na een zetelaanpasing garanties moeten worden gegeven tegen misbruiken door de Vlaamse meerderheid. Wij liggen al achterover — nu gaan we maar slapen. Waar zijn ooit de garanties geweest tegen misbruiken door de Waalse minderheid ? Hebben wij niet juist deze misbruiken nog eens in volle glorie zien voordraven, voor de zoveelste keer ? Het wezen van een democratie is nu eenmaal : regeren volgens de wensen van de meerderheid. Garanties en vetorechten houden altijd de weg naar dictatuur van een minderheid open. Dat is nu precies wat eenheid en vrede in België steeds in de weg heeft gestaan.

LINKS

Waar een aantal heren van Aalst in schrijven, is natuurlijk uit dorpspolitieke anti-Moyersoense redenen tegen de prachtwetten van Lefèvre.

Wat vroegen de Vlamingen te Brussel, tenzij hun elementair recht ? Tenzij dat de Vlaamse randgemeenten tegen de verfransing zouden beschut worden en ingeschakeld in het eentalig Nederlands taalgebied ; dat in de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie de beide landstalen eindelijk gelijkberechtigd zouden zijn ; dat een werkelijke tweetaligheid zou verzekerd worden in de hoofdstad van een land dat dan toch een nederlandstalige meerderheid telt ?

De 6 betwiste randgemeenten, alhoewel zij niet aan de Brusselse agglomeratie gehecht worden, zullen met behulp van de grondspekulatie en van de faciliteiten op enkele jaren tijds volledig verfranst worden. En men moet werkelijk naïef zijn om zich in te beelden dat de thans voorziene maatregelen zullen volstaan om een werkelijke tweetaligheid in de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie te verzekeren. In feite is de verfranste Brusselse bourgeoisie erin geslaagd haar voorrechten te bestendigen, mits enkele koncessies aan de Vlaamse eisen.

RAAK

Eigenaardiger wordt het als zelfs de stoute jongens van de KWB niet meer kunnen delen in het entoesiasme van verplichte optimisten van de officiele CVP.

Verantwoordelijken ? Hoe is zoiets mogelijk ?, denkt men onmiddellijk. Hier moeten we onmiddellijk de ware oorzaak aanduiden : er is geen Vlaams eenheidsfront in het parlement. Onze Vlaamse volksvertegenwoordigers (van welke kleur ook) zijn in alle richtingen gebonden : de partijstruktuur ? De onmiddellijke kiesbelangen ? Het Hof ?

Wij zijn het taalvraagstuk beu en daarom willen we een oplossing. Deze wet brengt geen oplossing. Voor Brussel is er maar één weg : halt aan de kapitalistische grondspekulatie rond Brussel en het toekennen van een persoonlijk statuut aan de Brusselaars. Voor gans het land: een scheppen van klare toestanden door het doen verdwijnen van elke vorm van faciliteiten getrouw aan de geest van de taalwet 1932 die geen verworven rechten erkende en er op aandrong dat de minderheden zich geleidelijk dienden aan te passen. Deze wet roept een stelsel in het leven dat daaraan afbreuk doet.

het VRIJE Waasland

Onafhankelijk weekblad. Toont aan waar de kapituleerders zaten in dat Vlaams front, en waar de vechters. De perversen zou Loudovic zeggen.

De Senaatsdebatten over de taalontwerpen van de regering zijn verlopen in een sfeer van « laten wij ons niet opwinden of moe maken, er is toch niets meer aan te veranderen ». Een zelfde gelatenheid, om niet te zeggen onverschilligheid, was overigens reeds in de Kamer tot uiting gekomen. Ook hier had bijna iedereen zich op voorhand neergelegd bij het « diktat » van de regering en slechts enkele « harden » (meestal V.U.-mannen) hadden nog de moed op het spreekgestoelte amendementen te komen verdedigen, die evenwel prompt, zonder dat er ook maar enige aandacht werd aan besteed, werden verworpen. De stemming in de Senaat was echter nog lustelozer dan in de Kamer.

In Hertoginnedal was alles «en petit comité » bedisseld en beslist... in het Frans (detail waarover de bladen zwijgen) en de leden van de meerderheidspartijen hadden in Kamer en Senaat enkel nog te knikken en te stemmen.

De Linie

Blad dat altijd klaar ziet in « Jezuietenstreken », schreef een artikel dat als pasklare repliek op het gezeem van Moyersoen S.J. zou kunnen geplakt worden.

Allerlei organen oefenen thans op de Vlaamse opinie druk uit om de nederlaag te doen vergeten. Zij beseffen blijkbaar dat het kwaad diep zit, dat de stemming in het parlement geen juiste weergave is van wat er onder de mensen broeit.

In kwade of droeve toon wordt gewaarschuwd voor een heropleving van het extremisme. Niemand zegt ook eens, dat het extremisme zeer gemakkelijk had kunnen vermeden worden indien men een andere politiek had gevoerd. En niemand zegt, waarom degenen die propaganda maken voor een hervorming der structuren van partijen en instellingen extremisten zouden zijn.

BURGER WELZIJN

Dat zeker niet van ekstremisme of pervers negativisme kan verdacht worden meent dat alleen diepgaande hervormingen kunnen oplossen wat 21 juli bla-bla zelfs niet meer kan vergulden.

Men mag de misnoegdheid niet langer meer tarten. Dat is een feit, want reeds is het duidelijk dat partijinstanties die werken buiten Brussel, aansturen op veranderingen in het bestuur van de grote politieke groeperingen. De macht van Brussel is ondermijnd en het zal niemand verwonderen, wanneer over enkele jaren de eenheidspartijen in een vlaams en waals blok verbrokkelen.

België moet een nieuwe struktuur krijgen. Daarmee raakt men het laatste belangrijk punt aan van een bewind van het duo Lefèvre - Spaak. Na het verlof moeten de zetelaanpassing en de grondwetsherziening volgen. Het eerste is een normale demokratische eis. De tweede moet de leefbaarheid van België beveiligen. Indien ook daar een wet tot stand komt die niemand behaagt tenzij de brusselaars... dan gaat het regelrecht naar het federalisme. Een verstandige parlementair moet begrijpen dat België alleen kan gered worden door een nieuwe grondwet.

Walter Luyten.

STRIJDFONDS „NEEN THEO"

VERLEDEN DINSDAG - DE ONDERSTAANDE LIJST SLUIT OP DIE DATUM AF - WAS EEN NIEUWE KAAP GENOMEN OP WEG NAAR HET KWART MILJOEN : WE OVERSCHREDEN DE 240.000 F.
HET WORDEN NU WERKELIJK DE LAATSTE LOODJES. WIE HELPT ONS DE EERSTVOLGENDE DAGEN OVER HET KWART MILJOEN ?
U HEBT AL EENS OVERGESCHREVEN ? ANDEREN SCHREVEN TWEE-. DRIEMAAL OVER. U KOMT PAS UIT VERLOF ? EEN BANKJE VAN 20 SCHIET ER WEL OVER. U HEBT GEEN OVERSCHRIJVINGSBOEKJE ? STUUR ONS EEN BRIEFOMSLAG MET EEN BRIEFJE VAN 20 F. « STRIJDFONDS NEEN THEO », PCR 1476.97 VAN VOLKSUNIE, BRUSSEL 1.

Totaal vorige lijst :	232.328
D., Sint-Michiels	20
De R., Antwerpen	50
Verb., Vorst-Brussel	100
2de Storting V.U., Hekelgem	1.000
M.V., Sint Andries	100
Naamloos Kuringen	125
Afdeling V.U. Beert	1.000
Volksunie Jette	500
Mej. Fleerackers, Wetteren	200
Georges D., Moerkerke	40
Loyen-Hanssen, Vlijtingen	26
Maaseik	20
M., Nieuwpoort	20
D., Koersel	20
C., Lanaken	20
L., Sint Idesbald	20
M.M., Beverlo	20
Appels	20
Wieze	20
Peutie	20
Bree	20
Schellebelle	20
Neder-over-Heembeek	20
Berlaar (Lier)	20
Denderhoutem	20
Eisden	20
Kortrijk	20
V., Peer	70
S., Overpelt	20
M. Daneels, Astene	100
2de Steentje, Diksmuide	100
Onbekend	20
Heyvaertlaan Gistel	20
Van Vl. Sint-Kruis	20
Onbekend	20
Geel	20
Brussel 7	20
Sint Kruis	20
Veurne	20
Boom	20
Wilrijk	20
R., Westende	20
Hasselt	40
Dewicke, Oostkerke	20
Preuv., Nieuwerk. Limb.	20
Puurs	20
Welle	20
Erembodegem	20
W., Kermst	20
Koersel	20
B., Maaseik	20
R., Eisden	20
Boud. Brugge	20
Pulle	20
Ternat	20
S., Stuivekenskerke	40
Kessel-Lo	20
Geraardsbergen	20
Heverlee	20
Mechelen aan de Maas	50
J., Millen	20
Tienen	20
K.S., Beringen	20
Haacht	20
Tamp., Middelkerke	20
Vandenh., Middelkerke	20
Geraardsbergen	20
Vandebosch, Beerzel	20
Machelen (Br.)	20
Sint Kwintens Lennik	30
Teuven	20
M., Middelkerke	20
Vita Maaseik	20
H., Koersel	20
Voor Vl.-nat. dagblad	20
Theo Lefevre	20
Scherpenheuvel	20
Meise	20
Halle	20
Federalist Kemmel	20
D., Woesten	20
Vandenam., Zarren	20
D.,W Zarren	20
Broeckx, Maaseik	20
Kortenberg	20
Ninove	20
Par., Stavele	50
Peer Luyten Loberg	100
Een schop onder zijn...	50
Cap., Reningelst	20
Vlaams Huis Diksmuide	100
Nog 'n kogel voor de verraders, Merksem	50
Van A., Lokeren	100
Rechtvaardigheid, Oordegem/Borsbeke	200
A.V., Mariakerke (O.vl.)	100
Mevr. Wed. Decl., Aalst	100
Schr., Hasselt	200
Wij stemmen ook Volksunie	
Ex-socialist	50
Moerstraat Brugge	20
De Leeuw, Brussel 8	1.000
Van de pest en de C.V.P. verlos ons	100
Een van de 100 leeuwen, Buggenhout	100
C.V.D., Assebroek	100
Koningshooikt	20
M.H.V., Vinkt	20
Wij negeren Franstalige zaken aan de kust	20
E. Bouwens, Lier	500
Totaal	240.279

HIER LEYT BEGRAVEN

(vervolg van blzl 3)

schaafd Nederlands, een gevolg waarschijnlijk van een minderwaardigheidskompleks dat zij ook tegenover de Franssprekenden hebben.

Hij is een botterik

Wij schreven reeds over de toponomie van Aubel hierboven. Alle hoeven en plaatsen hebben hier Vlaamse of Plat-Ditse namen. Wij geven hier een kleine bloemlezing : Driesch, Boerenschans, Oudemoeder, Crutzstraat (Crutz is plat voor kruis), Slagboom, Oudelinde, Hogewinde, Muggenstorm, Neer-Aubel enz...

Zelfs de hofstede van burgemeester Baltus heeft een Vlaamse naam, zij heet « Kierberg ». O schande...

Van die burgemeester wordt trouwens gezegd dat hij een botterik is, die geen opvoeding heeft gehad. De man is afkomstig uit Homburg, heeft zich via de Katolieke Aktie in de politiek opgewerkt en spreekt zelf... platdiets. Wanneer er om een of andere reden een Vlaming bij hem om inlichtingen komt dan heeft deze fijngevoelige man maar een woord : « tegen Vlamingen spreek ik niet, buiten ».

Een Vlaams eiland te Aubel is ongetwijfeld het klooster van de zusters die daar het voorrecht hebben oude peekes te verzorgen, Daar zijn zij goed voor, net als de Vlaamse kloosterlingen en werkmeisjes die in Wallonië overal het werk gaan doen.

Men zwijgt over Aubel, men heeft dit Vlaamse stadje zelfs niet genoemd bij de taalontwerpen. De Waalse M.P.W. beheerst er de straat en heeft er in samenwerking met de onbesuisde Baltus 'n bolwerk van gemaakt van waaruit regelmatig overvallen op de Voerstreek kunnen gedaan worden. Zij schilderen in de straten van Aubel hun leuzen op de keien « La lutte Continue ». Tot zelfs voor de kerk, waar de oude in het Nederlands gestelde oorkonden bewaard worden en waar op het kerkhof, op talloze oud-dietse zerken de letters gebeiteld staan : « Hier leyt begraeven den eersaemen... ».

S.D.L.

■ Rue Crutzstraat

Tot wat de stompzinnige geest van de verfransers in staat is werd nog eens bewezen te Aubel. Daar werd de Crutzstraat omgedoopt in « Rue Crutzstraat ». De kleine nauwe straatjes die in het Plat-Diets Gatz genoemd worden, werden omgedoopt tot ruelles of impasses.

DORTMUNDER
Thierbrauhof I
te Leuven
Alle zaterdagen en zondagen
Opper-Beieren-orkest
Stemming - plezier
Alle dagen 's middags en 's avonds beste keuken niet duur
★
Vanaf 's morgens tot 's nachts koud buffet en koffie
Bijzonder ingericht voor groepsreizen en scholen... enz...
Parking voor honderden autobussen en auto's
Alles prima verzorgd en goedkoop
★
DORTMUNDER
Thierbrauhof II
te Antwerpen
prima koud buffet
Open dag en nacht
Zalen voor vergaderingen enz...
★
DORT-BIERKELDER
Oude Markt 22
Leuven
Schoonste bierkelder van het land
★
Niet vergeten dat men in de drie lokalen de echte Dortmunder Thierbrau drinkt met de 2 Hertjes

Niet vergeten:
weldra
Dort Thierbrauhof III
te Brussel

HERMES SCHOOL
54 Zuidlaan
211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33
Brussel
★
VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS
★
algemene handelsopleiding
Schoolgeld : maximum 8.000,- F per jaar of 3 maal 3.000,- F met recht op Kindergeld.
★
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.
★
Beter en voordeliger

BERTELSMANN BOEKENGILDE
de grootste boekengilde ter wereld,
offreert U voor slechts
60 F PER MAAND
Duitse klassieke en moderne literatuur
Katalogus op aanvraag
BERTELSMANN-LESERING
Charleroisestwg, 275, Br 6

ALLE VLAMINGEN TE BRUSSEL kopen
hun uurwerk bij een ervaren vakman en laten het door hem onderhouden.
MEESTER-UURWERKMAKER
SLAETS p.v.b.a.
Ant. Dewinterstraat, 11
OUDERGEM (BR. 16) • TEL. 72.45.43
GROTE KEUS
MODERN ATELIER
KORTING voor leden van Vlaamse verenigingen.

LAAT UW GELD OPBRENGEN !
7 % BELEGGING van kas- en geldmiddelen op termijn. Interessante mogelijkheden met 100 % waarborg. Rentevergoeding tot 7 % 's jaars. Ook op hypotheek. Waar U ook woont, alle vormen van beleggingen worden U persoonlijk en zonder verplichting aangetoond door een erkend lid van het
VLAAMS FINANCIERINGSKOMITEE
203, Int. Centrum Rogier, BRUSSEL
en... discretie gegarandeerd op erewoord

AMERIKAANSE STOCK
Alles voor de kamping.
Gereedschap - Regenmantels enz.
Wat U nergens vindt.
vindt U bij ons
★
Vlasmarkt 16, Gent
tel. 23.17.67
★
Hopland 51, Antwerpen
tel. 32.61.18

GELD voor iedereen !
Op gewone handtekening en onder de strikste geheimhouding. zonder onderzoek bij geburen of werkgever
Terugbetaling in 12. 18. 24 of 36 maanden.
Tel. (02)22.63.48

Wie een eigen brandstofopslagplaats wil inrichten boven- of ondergronds met elektrische (of handbediende) pomp wende zich in vertrouwen tot :
BECO p.v.b.a.
Paardenmarkt, 20
Antwerpen
T. 03/32.04.77 of 056/109.37

DE VERNEDERLANDSING VAN HET BEDRIJFSLEVEN

HET OGENBLIK LIJKT ONS GESCHIKT OM, MIDDEN IN DE GROTE PROBLEMEN ALS ZETELAANPASSING, TAALWETTEN EN GRONDWETHERZIENING, HET TOCH OOK BELANGRIJK PROBLEEM VAN DE VERNEDERLANDSING VAN HET BEDRIJFSLEVEN NOGMAALS ONDER OGEN TE NEMEN.

Dat de taaltoestanden in ons bedrijfsleven van levensbelang zijn, werd duidelijk beklemtoond door de heer H. Cappuyns in zijn merkwaardige rede van 11 mei jl. op het jaarcongres van het Vlaams Economisch Verbond : « De beschavingsgraad van de nederlandssprekende Belgen heeft sedert 130 jaar zwaar geleden door het feit dat de bovenste lagen van de maatschappij volksvreemd waren. Welnu, 't voornaamste middel om de uitbreiding van de nederlandssprekende leidinggevende bevolkingsgroep te bereiken is de vernederlandsing van de directies van onze bedrijven. Dit is een levenskwestie voor de sociale integratie en de algemene volksverheffing in Vlaanderen ».

Alhoewel het moeilijk is de juiste omvang van dit sociaal probleem te omvatten, lijkt het ons toch de moeite waard even de luttele gegevens waarover we reeds beschikken in het daglicht te stellen. Uit een onderzoek enkele jaren geleden gedaan in 112 grote Oost-Vlaamse ondernemingen door dr H. Deleeck en waarvan de rezultaten vervat zijn in zijn werk « De Taaltoestanden in het Vlaamse Bedrijfsleven », komen samengevat volgende wraakroepende cijfers :

— in 75% van de gevallen gebeurde de boekhouding in het Frans;
— in 38% van de gevallen werden dokumenten. die het personeel betreffen, in het Frans gesteld;
— in 70 tot 80% van de gevallen bedienen de direktieleden zich van het Frans voor hun kontakten onderling of met het hoger kaderpersoneel.

Een gelijkaardig onderzoek, ingesteld door de Vlaamse Volksbeweging-Antwerpen in samenwerking met de Landelijke Bediendencentrale, kwam tot een bijna even schrikwekkend beeld Dit onderzoek strekte zich uit over 74 ondernemingen.

Voor wat de boekhouding aangaat stelde men vast dat :

— 34 bedrijven zich van de Franse taal bedienden;
— in 21 bedrijven gebeurde dit in het Nederlands;
— 4 bedrijven bedienden zich hiervoor van het Engels;
— in 12 gevallen werd een tweetalige boekhouding gehouden.

Ook wat de voertaal betreft werd het Nederlands achteruit gesteld :

— in 49 gevallen spreekt de direktie Nederlands of overwegend Nederlands met de arbeiders;
— in slechts 3 gevallen Frans en in 3 andere gevallen Engels.

Daarentegen spreekt de direktie :

— in 29 gevallen Nederlands met de kaderleden;
— in 31 gevallen Frans;
— in 5 gevallen Engels.

We zullen maar niet spreken van het taalgebruik in de beheerraden.

Ook kwam men tot de ontdekking dat 8 ondernemingen op 62 het aandurven in Vlaanderen voor hun reklame uitsluitend de Franse taal te gebruiken.

Algemeen samengevat mogen we over de taalverhouding in het Vlaams bedrijfsleven zeggen dat :

— de taal der arbeiders zonder noemenswaardige uitzondering het Nederlands is, in een van de talrijke streekdialekten;
— de leiding van onze bedrijven breekt echter de taalhomogeniteit, en naarmate men in de hiërarchie stijgt neemt de verfransing toe. De beheerraad is inderdaad meer verfranst dan de direktie, deze weer meer dan het hoger en lager kaderpersoneel, deze weer sterker dan de bedienden. Bij de arbeiders eindigt de verfransing.

Ook is de graad van verfransing afhankelijk van de aard van het bedrijf. Het is duidelijk dat verfransing ergere vormen aanneemt wanneer deze bedrijven afhangen van Brusselse of Waalse moeder-industrieën. Ook sommige kleine bedrijven, vooral in de steden, volgen graag de verfranste tendens.

Alvorens nu de nadelige gevolgen voor onze Vlaamse arbeiders en bedienden van de verfransing uit te kienen, is het o.i. wenselijk even bij de oorzaken en motieven van deze verfransing stil te staan. Vooreerst hebben we het historisch element. De eerste industrieën in ons land zijn ontstaan in een wereld die volledig op het Frans was afgestemd; eens een bepaalde plooi aangenomen, blijft men gemakkelijk de ingeslagen weg volgen. Een andere oorzaak is bij veel bedrijfsleiders de onwil om te vernederlandsen omwille van het prestige dat het Frans heeft als taal van een grotere groep. Doch het grootste motief is zeker wel het prestige-motief in het raam van de sociale stratifikatie. In de meeste gevallen leven de bedrijfsleiding en het personeel in twee verschillende werelden. En de gemakkelijkste manier om deze sociale afstand duidelijk te doen uitkomen is een andere taal te spreken dan het personeel. Hier staan we voor een uitgesproken sociaal motief van blijvende verfransing voor een groot deel van het bedrijfsleven.

Welk zijn nu de gevolgen van de verfransing ?

Het Studiecentrum voor de Vervlaamsing van het Bedrijfsleven, opgericht in de schoot van het V.E.V. heeft deze invloeden in een van zijn brochures als volgt weergegeven :

VERFRANSING IS EEN BEDREIGING VOOR DE ZEKERHEID VAN HET WERK

Inderdaad, wanneer men het kader- en direktiepersoneel verplicht Frans te spreken en te gebruiken in de binnendiensten, vormt dit een aantal hinderpalen. Deze toestand is de laatste jaren nog verergerd omdat het onderwijs in Vlaanderen van hoog tot laag Nederlands is geworden en het Frans minder perfekt verspreid is bij de jonge afgestudeerden. De verfransing is trouwens een aanfluiting van de demokratizering van het onderwijs. Voor de arbeiders geldt dit heel wat minder al worden ook zij, vooral in de Brusselse agglomeratie, toch het eerst ontslagen en het laatst terug aangenomen indien zij alleen maar Nederlands kennen.

VERFRANSING BEDREIGT DE KANSEN OP BEVORDERING

Dit geldt zowel voor arbeiders als voor bedienden. Een onvoldoende kennis van de Franse taal is een ernstige of soms onoverkomelijke hinderpaal om promotie te maken. Beroepsbekwaamheid, toewijding, werkijver, dienstjaren tellen niet mee tegenover die enige handicap : « hij kent geen of niet genoeg Frans ».

Deze aangeklaagde toestand is voor iedereen waarneembaar; trouwens uit de onderzoekingen, waarvan hoger sprake, blijkt dat in het arrondissement Gent 61% der bedienden gehinderd worden bij de bevordering wegens een niet perfekte kennis van het Frans, de arbeiders in 11% der gevallen. In het arrondissement Aalst zijn de verhoudingen 21% en 24% en in streek van Eeklo respektievelijk 90% en 30%.

VERFRANSING BEDREIGT HET KLIMAAT VAN SAMENWERKING

Menselijke verhoudingen steunen altijd op een wederzijds begrijpen, dit impliceert het gebruik van eenzelfde taal. Op het belang van de menselijke verhoudingen voor het bedrijf, als voor de arbeidersgroep moet niet gewezen worden. Deze worden nochtans in een verfranst bedrijf uiterst bemoeilijkt, soms onmogelijk gemaakt.

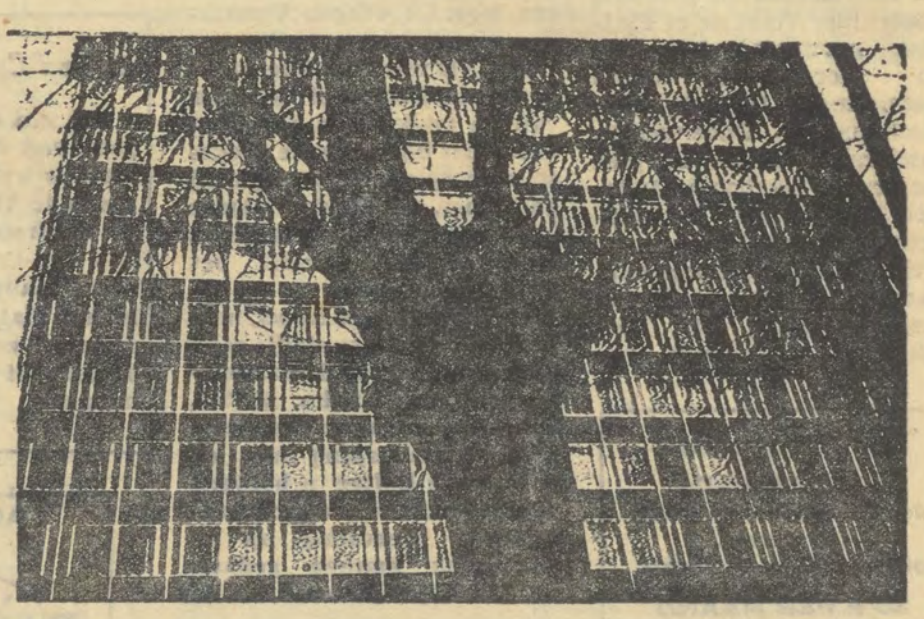

VERFRANSING IS EEN BEDREIGING VOOR DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Primo door het niet goed begrijpen van veiligheidsvoorschriften bestaat er gevaar dat het aantal arbeidsongevallen zal verhogen en secundo gaat er veel tijd verloren met het « raden naar » of zelf uitzoeken van niet goed begrepen voorschriften om bepaalde machines te bedienen of sommige handelingen te verrichten. Het Centrum voor Sociale Studies te Leuven heeft door onderzoeken over arbeidsongevallen in de Waalse grootbedrijven vastgesteld, dat het percentage ongevallen bij Vlaamse en vreemde arbeiders zowel in frekwentie als in zwaarte gevoelig hoger lag.

VERFRANSING HOUDT HET ONEVENWICHT IN DE ADMINISTRATIE IN STAND

Inderdaad, een argument dat steeds door ministers en hogere ambtenaren wordt aangehaald om het bestaande taalonevenwicht in de administratie een schijn van objektiviteit te geven,

(vervolg op blz 13)

BRANDEND SOCIAAL EN KULTUREEL PROBLEEM. REGERINGSTEKST BRACHT GEEN OPLOSSING. WANNEER STEUN VOOR V.U.-WETSVOORSTEL ?

is 't overgroot aantal brieven dat zij vanuit Vlaanderen — en vooral uit het bedrijfsleven — in 't Frans ontvangen. Er zou dus meer personeel vereist zijn op de Franse taalrol om het werk normaal te kunnen laten verlopen. Hoe vals dit argument in feite ook moge klinken, omwille van de feitelijke toestand gaan er jaarlijks duizende loopbanen verloren voor onze jonge Vlamingen.

VERFRANSING BEDREIGT DE VAKBEKWAAMHEID

Hiermee bedoelen we dat er heel wat vrije tijd moet besteed worden om de kennis van het Frans te perfektioneren, omdat het bedrijf zulks eist. De tijd welke men anders aan eigenlijke beroepsstudie zou kunnen besteden, wordt door zuivere taalstudie opgeslorpt.

VERFRANSING IS NADELIG VOOR DE NEDERLANDSE KULTUUR

De kultuurbeweging is de normale uitgroei van de sociale beweging. We hebben reeds aangetoond hoe de verfransing de sociale opgang van ons volk remt; hierdoor alleen reeds wordt onze kulturele opbloei gehinderd. Verder is het zo dat de meerbegoeden uit het bedrijf normalerwijze ook buiten het bedrijf als kultuurdragers of leiders van een volk aanzien worden. Welnu, de breuk tussen het volksleven en bedrijfsleven in Vlaanderen verhindert de normale groei en het funktioneren van de elite als kultuurspreidende faktor.

In zekere zin zijn de nadelen van de verfransing voor de kultuur nog direkter. Het moderne maecenaat wordt gedragen door de bedrijven die, naast de overheid, alleen nog bij machte zijn om aanzienlijke bedragen ter beschikking te stellen van kunstenaars en geleerden, kultuurmanifestaties en elementen van kultuurspreiding. De invloed van dergelijk maecensat mag niet onderschat worden, omdat het materiële element ook bij de hoogste kultuur een aanzienlijke rol blijft spelen. Van het verfranste bedrijfsleven in Vlaanderen kan niet verwacht worden — en ook niet worden gezegd — dat het de Nederlandse kultuur aanmoedigt.

Nadelig voor de kultuur is nog, dat de verfransing een algemeen beeld schetst alsof een goed deel van het leven in Vlaanderen in het Frans geschiedt. Dergelijke beeldvorming is niet alleen funest voor onze kultuurbloei maar eveneens voor de mogelijkheden van jonge Vlamingen in handelsdiensten en in onze buitenlandse missies.

Rezulterend merkt het Studiecentrum voor Vervlaamsing van het Bedrijfsleven terecht op dat de verfransing van ons bedrijfsleven een uiterst negatief beeld biedt, zowel voor onze arbeiders als voor onze bedienden. Al deze nadelige gevolgen verrechtvaardigen ten volle een doorgedreven aktie voor de vernederlandsing van het bedrijfsleven in Vlaanderen.

DE MIDDELEN

Welke zijn nu de middelen die kunnen aangewend worden om de vernederlandsing tot stand te brengen ?

Velen zullen hier denken aan de taak der sindikaten. Dat, gezien de unitaire struktuur en de politieke gebondenheid van de vakbonden, we nooit zullen komen tot een doorgedreven vernederlandsingsaktie, is zonder meer duidelijk. We zijn trouwens het Nationaal Akkoord, afgesloten tussen werkgevers en werknemers van 16 juli 1958, nog niet vergeten.

Dit akkoord had tot doel de opdracht der ondernemingsraden te verduidelijken, o.a. « de maatregelen te onderzoeken, die geschikt zijn om de ontwikkeling van de geest van samenwerking tussen het ondernemingshoofd en zijn personeel te bevorderen, o.a. door het gebruik van de taal der streek voor de inwendige betrekkingen in de ondernemingen, waardoor o.m. verstaan worden, de mededelingen, bestemd voor de ondernemingsraad, de boekhouding, de dienstorders, de briefwisseling met de Belgische openbare besturen ».

Ook na de bedreiging van de heer Cool, voorzitter van het A.C.V., op het buitengewoon kongres van het A.C.W. in 1961 is er niet veel veranderd : « Indien de werkgevers op dit punt blijven weigeren de bestaande overeenkomst na te leven, zullen wij verplicht zijn dezelfde houding aan te nemen als voor een eis betreffende lonen en andere arbeidsvoorwaarden ».

De evolutie heeft ondertussen bewezen dat ondanks alle beloften en akkoorden we niet veel hoop moeten koesteren om binnen een redelijke termijn door tussenkomst van de sindikaten een sanering van de toestand te verkrijgen.

Andere middelen als informatiekampagnes voor bedrijfsleiders, vrijwillige afgesloten akkoorden, fragmentaire regelingen, enz... zijn niet te verwerpen, maar vergen veel energie en leveren tenslotte zeer weinig rezultaat op.

Ook de maatregelen, voorzien in de pas gestemde regeringsteksten, zijn mis. Zij zullen nooit leiden tot een volledig innerlijke vernederlandsing, zodat onze Vlaamse arbeiders steeds de nadelige gevolgen van de verfransing zullen blijven dragen. De kritiek op deze teksten werd de laatste weken, ook in ons blad, reeds uitvoerig geleverd.

Voor een definitieve oplossing van dit probleem moeten we streven naar de hervorming van de staatsstruktuur. In een Vlaamse deelstaat alléén zullen we over voldoende politieke macht beschikken om de kracht van de franstalige bourgeoisie te breken. In afwachting van de herinrichting van de Belgische Staat moeten we met klem eisen dat nieuwe wetgevende maatregelen zouden uitgevaardigd worden, teneinde de in Vlaanderen gevestigde bedrijven te verplichten, in nader te omschrijven omstandigheden, gebruik te maken van het Nederlands.

Hier verdient trouwens de Volksunie alle lof met haar wetsvoorstel van 13 maart 1962 tot regeling van het taalgebruik in het bedrijfsleven. Helaas stond onze partij hier weer alleen. Nochtans gaf, volgens Dr Van Haegendoren, zelfs De Standaard toe dat de voorschriften die in het voorstel vervat liggen een goed sluitend en gemakkelijk toe te passen geheel vormen. Tegenover dit wettelijk ingrijpen roept men natuurlijk weer de vrijheid in. Doch ook hier weer betekent de vrijheid der sterksten de verdrukking der zwakken.

Als Vlamingen hebben we de plicht aan dit a-sociale probleem zo snel mogelijk een einde te stellen. Hiertoe is er slechts één weg; de weg die leidt naar de Volksunie.

ir L.C.

STRIJD VOOR VERNEDERLANDSING VAN BEDRIJFSLEVEN ; STRIJD VOOR BETERE LEVENSKANSEN EN EEN VOLWAARDIG SOCIAAL EN KULTUREEL STATUUT VOOR DE KOMENDE GENERATIES.

TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV TV

Firma Lode De Cock

Land-, tuin- en bosbouwmachines
Antwerpsesteenweg 96-98
te Kontich
wenst onmiddellijke indiensttreding :
één elektro-mecanicien,
vrij van legerdienst
en maks 25 jaar, grote toekomstmogelijkheden voor bekwaam element
VIJF DAGEN WEEK
één beginnelinge-daktylo
Wedde boven nat. barema aangepast
volgens bekwaamheden !
Aanb. tussen 9 en 17 uur.

■ ZONDAG

Rechtstreekse reportage uit Ronse van de wereldkampioenschappen wielrennen op de weg (beroepsrenners). - 8.45 tot 9.20 : Vertrek - 13.00 tot 14.00 : Doortochten - 14.45 tot 17.00 : Laatste ronden en aankomst — 17.00 tot 17.20 : Klein, klein, kleuterke — 19.00 : Wielrennen : Extra-sporteditie — 19.30 : Het TV-Mozartfestival : Figaro's bruiloft. Opera in vier bedrijven van W.A. Mozart. Tijdens de pauze, omstreeks 21.10 : TV-nieuws — 22.50 : Sportweekend : sportaktualiteiten in woord en beeld — 23.20 : Tweede nieuwsuitzending.

Lak en Vernis BREUGEL

Te verkrijgen of inlichtingen bij de verdeler :
Braem André Bisschop
Triestl., 44, Beveren Waas

■ MAANDAG

19.30 : Zoeklicht op de kulturele aktualiteit. Realisatie : Jan Briers — 19.45 : Franse les — 19.57 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Panorama : de week in beeld 20.50 : Speelfilm : Mensen in 't net (Menschen im Netz) spionagefilm van Franz-Peter Wirth met Hansjörg Fermy en Johanna von Koczian (Duitse versie met tweetalige ondertitels) — 22.25 : Tweede nieuwsuitzending.

■ DINSDAG

19.30 : Tienerklanken : het programma voor de jongeren — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Sport in 't kort — 20.25 : Bonanza : TV-Western — 21.15 : Flitsen : korte dokumentaire rubrieken — 21.55 : Jazz : Optreden van de Amerikaanse blueszanger en pianist Rossevelt Sykes « The Honeydripper » — 22.20 : Tweede nieuwsuitzending.

■ WOENSDAG

19.00 : Kom toch eens kijken ! Jeugdtelevisie — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Het cafeetje (Le petit café) blijspel van Tristan Bernard. Nederlandse vertaling : Arnold Gelderman — 22.25 : Tweede nieuwsuitzending.

■ DONDERDAG

18.45 : Zonder moeder gaat het niet Familiefilm van Erik ' Ode met Ewald Balser en Heidi Brühl — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Sport in 't kort — 20.30 : Speelfilm : De 5.000 vingers van Dr. T (The 5.000 fingers of Dr T) een fantastische film van Roy Rowland met Tommy Rettig (Engelse versie met tweetalige ondertitels) — 21.55 : De eilanden van de verborgen kruisen : een dokumentaire film van Naoya Yoshida over de Kirisjitanen, een groep Japanse christenen die hun geloof nog steeds in het geheim belijden — 22.30 : Tweede nieuwsuitzending.

■ VRIJDAG

19.30 : Nederlandse taalles —19.42 : Internationaal jeugdmagazine — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Bleekgezichten : een filmklucht uit de oude doos met Buster Keaton — 20.40 : Heisses Blut : muzikale TV-film van Otto Denes met zigeunerliederen en -dansen — 21.05 : Verover de aarde: wetenschappelijke reportage — 21.50 : Première — 22.35 : Tweede nieuwsuitzending.

■ ZATERDAG

14.30 tot 17.30 : Roeien : Rechtstreekse reportage uit Kopenhagen van de wereldkamppioenschappen roeien (1e dag) gehouden op het Bagsvaerd-meer — 19.00 : Ripcord : De geldmijn (29e afl.) — 19.25 : Krans van Kastelen : Kennismaking met de kastelen uit het Antwerpse — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Sport in 't kort — 20 25 : Er kan altijd eentje bij (7e afl.) — 20.50 : Echo — 21.20 : Fiesta in Mexico : een muzikale show met de Mexicaanse groep Los Diez Hermanos Zavala — 21.55 : 't Is maar 'n woord — 22.30 : Tweede nieuwsuitzending.

OPGELET ! OPGELET !
om bij u te komen filmen
2de mars op Brussel (kleuren).
Tegen de Franse preken
Nieuwe V.M.O film : betoging E3 in voorbereiding
De V.M.O.-filmsektie is klaar
Briefwisseling : P Lauriks.
Offerandestraat 68, Antwerpen
Wij filmen gratis

ANTWERPEN

MEDEDELING

Vanaf september zullen de vergaderingen van de afdeling plaats hebben in het lokaal « PLAZA », hoek Gallifortlei en De Montereystraat te Deurne (C) (over cinema Plaza).

PAMFLETTENACTIE

Om onze gemeente grondig te kunnen bewerken vragen wij nog een tiental medewerkers, bereid om enkele malen per jaar een vijfhonderdtal pamfletten te bussen.

Verwittig het sekretariaat : VERSTREPEN - Generaal Slingeneyerlaan, 117 DEURNE (C) en U zult het bezoek van een onzer bestuursleden ontvangen.

BRABANT

MOLENBEEK

IJzerbedevaart 18 aug.

Een autobus wordt ingelegd door de afd. van het kanton.

Reisweg : Brussel - Diksmuide - De Panne - Knokke (autokaravaan VVB).

Prijs 160 F (kenteken, dringeld enz. in begrepen).

Bij het tweede groot bal der afdelingen van Molenbeek werd besloten dit op 5 october te laten plaats vinden in de zalen « Chevalier Marin » te Molenbeek.

Orkest : Peter Philips.

Zanger : Kor Van der Goten.

SCHAARBEEK

Aktie voor Vlaamse gemeentescholen

Het bewijs is nu geleverd dat de gemeenteraad van Schaarbeek waarin slechts één Vlaming zetelt op 37 gemeenteraadsleden, niet van zins is zijn nationale plicht te doen. Het bestuur van de Volksunie immers had, steunende op cijfers, bewezen dat minstens 97 % van de onderwijskredieten besteed worden om de Waalse kinderen in zeventien scholen over gans de gemeente in de watjes te leggen. De Vlaamse kinderen moesten het stellen met één school in een uithoek van de gemeente ! Alles wat de gemeente er nu op gevonden heeft is... één bewaarklas meer voor de Vlaamse kinderen in school Nr 13 Roodebeeklaan 103.

Bij de komende gemeenteverkiezingen staat er dan ook niets anders op dan tot die moedwillige gemeenteraadsleden te zeggen : « Keert terug naar uw dorp ; eerlijke tweetalige Schaarbekenaars zullen uw plaats innemen ».

ZOEKERTJES

Alleenstaand meisje - familiaal helpster - wenst briefwisseling met Vlaams gezinde jongen 30 tot 35 jaar moet zeer ernstig zijn. Schrijven onder letters A.R.S. kantoor blad. 67

Welke V.M.O.of V.U.-vrouw heeft wat teveel in linnenkast, klederen enz. (1.60 m gr.) - Schrijven Julke V.U. Zilversmidstraat 21 Antwerpen 68

Voor al uw schilderwerken : Willy Veldemand (lid V.U.), 48 Antwerpen. - Tel. : 32.10.58, Kammenstraat. 69

Vl. Nat. 43 j. ex-bedrijfsleider wasserij ned., fr., duits, engels, op hoogte admin., zoekt vertrouwenspost (opzichter atelier, kontrole winkelketting, goede vertegenw. enz.) bezit wagen - gewoon mensen om te gaan en personeelsleiding - wie heeft wat aan te bieden ? Schrijven kantoor blad. 70

Etiketten en verpakkngen - ontwerpen - Werktekeningen - Fotolitho's - bij een specialist zonder tussenpersonen. Schrijven kantoor blad. 71

Gevraagd : vanaf 1 sept. deftige dienstbode. Alle dagen hulp van werkvrouw. Tussen 20 en 40 j. - Schrijven : Dr. V. Vermiert, Antwerpsestraat, 30 - Boom.

Gevraagd bij BANKETBAKKERIJ Locus, Schoenmarkt 14 Antwerpen :
1. Een winkeljuffrouw
2. Een dienster.
Uitstekende voorwaarden.

OOST-VLAANDEREN

IJZERBEDEVAART

Zoals ieder jaar richten K.V.H.V.-Gent en K.V.H.V.-Leuven een werkkamp in bij gelegenheid van de IJzerbedevaart, om het IJzerbedevaartcomité te helpen bij het organiseren der plechtigheid.

Studenten die willen meewerken, dienen zich op donderdag 15 augustus aan te melden op het IJzerbedevaartsecretariaat of in het Hotel St. Jan te Diksmuide. Daar dit werkkamp gratis is, dienen wij beroep te doen op financiële steun. Bijdragen worden in dank aanvaard op postrekening 4750.20 van K.V.H.V.-Leuven, Parijsstraat 56a, Leuven.

HAALTERT

Van sukses naar traditie...
14-15 september 1963.

3de BREUGHELFEESTEN in een reuzetent op de Briel.

5 orkesten w.o. T.V.- en Radio-Orkest STAN PHILIPS.

Talrijke vedetten w.o. KoR Van der Goten, Tonia Dominicus, Rudy Anthony.

Spijzing van hongerigen en laving van dorstigen.

De Biergeus verovert den Briel.

AALST

« De Priester Daensvrienden » richten op zondag 18 augustus een groepsreis in naar IJzerbedevaart, met autobus.

Vertrek te 6 uur 30, terug rond 22 uur. Prijs 120 F. Na de plechtigheid brengen wij een kort bezoek te Vichte en te Deerlijk en nadien aan het Vlaams Huis te Moeskroen bij de stoere « Priester Daensvrienden » die daar in die verfranste zone hardnekkig strijden en stand houden.

Inschrijving in «Pallieter» Hopmarkt 1. de « Vriendschap » Kerkstraat en « De IJzer » Vlaanderenstraat. alsook bij Ben. De Cock, Binnenstraat 73, Aalst.

Arrondissementele propagandatochten

Volgend programma werd vastgelegd voor de maanden augustus en september :

11-8-63 Zandbergen, Appelterre.
25-8-63 Oordegem, Bavegem.
1-9-63 St. Lievens Houtem.
8-9-63 Smetlede, Wanzele, Impe.
15-9-63 Borsbeke, Herzele, Hillegem.
22-9-63 Erondegem, Vlierzele.

Bijeenkomst der propagandisten: lokaal « De Vriendschap » telkens te 8 uur 30 of te 9 uur 15 aan de kerk der gemeente waar de tocht begint. Wij rekenen op een stipte opkomst en op versterking zodat wij in staat zullen zijn met 2 ploegen de Vlaamse gedachte te verspreiden.

LIMBURG

DIEPENBEEK

De propagandaploeg van Hasselt heeft er eens werk van gemaakt deze gemeente onder de borstel te nemen. De zogenaamde CVP-burcht Diepenbeek wordt langzaam maar zeker ingenomen.

HASSELT

De hasseltse propagandisten blijven hard doorwerken. Regelmatig gaan ze op propagandatocht. Ditmaal moest de voorstad Runxt en een gedeelte van de stad zelf een kalkbeurt ondergaan.

HALEN

We willen de aandacht van onze lezers er nogmaals op vestigen dat het sekretariaat van de Vlaamse Ziekenkas gevestigd is te Halen bij Mevr. Kempeneers-Jacobs, stationsstraat 25. Deze afdeling kent een bloeiende werking en heeft sinds haar ontstaan bij het begin van dit jaar een groot aantal leden ingeschreven. Vermelden we nog terloops dat de werking zeer vlot verloopt en de aangesloten leden zeer tevreden zijn.

ARR. GENT - EEKLO

VOLKSUNIEBETOGING OP ZONDAG 29 SEPTEMBER TE GENT

De betoging wordt ingezet met propagandakaravanen naar Gent, met vertrek om 13 uur 30.

Te Antwerpen met aansluiting te St. Niklaas om 14 uur 30.
Kortrijk met aansluiting te Deinze om 14 uur 30
Oudenaarde met aansluiting te Deinze om 14 uur 30.
Brussel met aansluiting te Aast om 14 uur 30.
Brugge met aansluiting te Eeklo om 14 uur 30.
Aankomst rond 15 uur 30 te Gent, waar het St. Pietersplein zal voorbehouden worden als parkeerterrein.

Vorming van de betoging op het St. Pietersplein met muziekkapellen, radiowagens, spandoeken en vaggen.

Vertrek om 16 uur voor een optocht door de stad.

Aankomst rond 17 uur op de Kouter. Korte toespraken door Dr. L. Wouters en Dr. R. Van Leemputten, ingeleid door de prov voorzitter.

Slotwoord door Mr. F. Van der Elst. Einde om 18 uur.

Kentekens worden verkocht tegen de prijs van 10 F.

Te verkrijgen op het arr. sekretariaat donderdag- en vrijdagavond vanaf 20.15 h.

Zondag 18 augustus — Diksmuide.
IJzerbedevaart.

Prijs 80 F. Nadien deelname aan kustkaravaan.

Zaterdag 24 augustus — St Denijs-Westrem.

De Volksunie Kolportageploeg van het distrikt Gent vertrekt om 18 h aan de Roeland voor haar eerste AVOND-KOLPORTAGE.

Zondag 1 september — De Voer.

Toeristisch bezoek aan de Voerstreek door de VOLKSUNIE Gent - Eeklo — Deelnemingsprijs : 130 F.

Vertrek aan de Roeland rond 7 h.

Inschrijvingen op het arr. sekretariaat : Korte Kruisstraat 3, Gent, donderdag- en vrijdagavond vanaf 20 h 15.

5 oktober — Gent.

Jaarlijks Volksunie-bal.
Zaal Roeland, Gent.

HERK DE STAD

Ter gelegenheid van de jaarlijkse IJzerbedevaart op zondag 18 augustus a.s. richt Vriendenband Herk de Stad een autobus in naar Diksmuide.

Deelnemers worden verzocht zich zo spoedig mogelijk aan te geven en dit uiteindelijk vóór woensdagavond 14 augustus bij een der volgende medewerkers:
Urbaan Debruyn, Grote Baan, 287, Kuringen.
Filip Verhemeldonck, Lindenstraat, Loksbergen.
Lutgart Droogmans, St. Truidersteenweg, Herk de Stad.
Theo Rodiers, Schalbroek, Lummen.
Juul Claes, Tuinwijk, 10, Zelem.
Frans Werckx, Hoorakkersstr., Kermt.
Maurits Guffens, Singellaan, Halen.
Clem Colemont, Diestweg, 452, Nieuwerkerken.

RIEMST

Niettegenstaande de drukte van de oogstperiode, kende de spreekbeurt, gehouden door Pater Brauns, een buitengewone bijval. Meer dan 70 aanwezigen volgden de spreekbeurt met de meeste aandacht.

LEOPOLDSBURG

Verleden week hebben we een onzer trouwste leden ten grave gedagen nl. dhr. Lowie Daniels uit Leopoldsburg. Zeer onverwacht en plots overleed hij op 30 juli jl. in de ouderdom van 48 jaar.

Lowie Daniels was een fijngevoelig man. Hij heeft geleefd, gewerkt en « geleden » voor zijn volk en zijn idealen waaraan hij steeds trouw is gebleven. Telkens we er op bezoek kwamen genoten we van zijn gastvrijheid en nog meer van zijn onovertroffen optimisme en steun om de strijd verder te zetten, een strijd waarvoor hij toch zoveel veil had. Lowie was een voorbeeld van nationalistische trouw. Door zijn heengaan verliest Limburg een figuur van onschatbare waarde. We zullen dit nooit vergeten.

Aan zijn achtbare echtgenote en kinderen bieden we onze innigste betuiging van medevoelen en christelijke deelneming in deze onherstelbare beproeving.

LANAKEN

Deelnemers voor de IJzerbedevaart op zondag 18 augustus a.s. worden met een speciale autobus naar de trein gebracht te Bilzen.

Personen uit Eigenbilzen, Mopertingen, Mechelen a/m. en omgeving kunnen eveneens met deze bus aansluiting nemen met de trein.

De inschrijvingen dienen te geschieden bij Gustaaf Begas, stationsstraat 74 Lanaken en dit vóór donderdagavond 15 augustus.

Nadere bizonderheden over de reisregeling kunnen hier eveneens bekomen worden.

WEST-VLAANDEREN

BLANKENBERGE

De afd. Blankenberge legt een autobus in naar de IJzerbedevaart te Diksmuide op zondag 18 aug. a.s.; ook niet-leden kunnen inschrijven. De prijs per persoon bedraagt 50 F. Inschrijvingen op het adres Ieperstraat nr 7 of Groenestraat 45, Blankenberge ('s avonds van 19 uur 30 tot 20 uur 30). Inschrijvingen ook in het lokaal « Breughel » de Smet de Naeyerlaan 141, Blankenberge en dit voor 12 aug. a.s.; vertrek aan het lokaal «Breughel » op 18 aug. te 9 uur.

DIKSMUIDE

Kolportage

Zaterdag 10 augustus om 2 u : werftocht te Stene en Zandvoorde.

Verzamelen om 2 u. aan de Hoge Barrière te Stene.

Autobusdienst naar de Voerstreek

Op zondag 8 september wordt een toeristische reis ingericht naar de Voerstreek.

Inschrijvingen bij Leo Devreese, Vlaams Huis, IJzerlaan, Diksmuide.

IJzerbedevaart

Op zondag 18 augustus zal Ward Hermans het boek Jan v. Gent naamtekenen in het Vlaams Huis te Diksmuide van 10 tot 12 uur.

WOESTEN IJZERBEDEVAART

Als voorbereiding tot de IJzerbedevaart, die plaats heeft op zondag 18 augustus te Kaaskerke-Diksmuide te 11 uur, wordt op zaterdag 10 augustus om 8 u. 's avonds een GROTE VOLKSVERGADERING gehouden in de zaal van het BROUWERSHOF, Dorpsplaats. De toegang is kosteloos.

De FILM van de Bedevaart 1962 zal er afgerold worden, en een VOORDRACHT zal gehouden worden door Advokaat A. SAMYN, oudstrijder 14-18 en vuurkruiser, die zal handelen over de betekenis van de jaarlijkse IJzerbedevaarten, en van de leuzen waaronder de Bedevaart dit jaar plaats heeft :

RECHT VOOR VLAANDEREN en VREDE VOOR DE WERELD.

Zoals ook de Bedevaart, staat deze vergadering buiten en boven alle partijpolitiek.

ZETDUIVEL

In het artikel van Wim Jorissen « Uitzichtloos Verraad » in vorig nummer kwamen enkele storende fouten voor. Zo was er sprake van : « zij rekenen daarbij op de SPAARCENTEN van de kleurpolitici » waar diende te staan : SPANDIENSTEN. Daarnaast : Verraad LUIDT tot verder verraad, waar moest staan : LEIDT. Anderzijds stond er : « honderdduizenden... moeten nu hun politiek leven inrichten», waar het moest zijn : « OPNIEUW inrichten ».

DE VOLKSUNIE WEEKBLAD

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE

REDAKTIE : Mr. F. Van der Elst, Hoofdredakteur,
T. van Overstraeten, Redaktiesekretaris.
S. De Lie, Mr. D. Deconinck, Wim Jorissen, Ilc W. Luyten, P. Martens, R. Mattheyssens, J. Van Breda, dr L. Wouters, leden.
Alle briefwisseling voor redaktie naar :
Rotatyp, Sylv. Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98

Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1. Tel. 11.82.16
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement : 200 F - Halfjaarlijks : 105 F - Driemaandelijks : 55 F
Steunabonnement : 500 F (minimum) - Losse nummers : 6 F
Abonnement buitenland : 250 F
LUCHTPOST: Kongo 750 F - Zuid-Afrika 950 F - Brazilië-Canada 1100 F
Andere landen 900 F
Alle stortingen voor het blad op postrekening 1476.97, Volksunie, Brussel 1.

Verantw. uitg. : Mr. F. Van der Elst, Belzegemstraat 20, Brussel 12.

ANTWERPEN

ANTWERPEN

Arrondissements en Provinciaal sekretariaat gesloten wegens verlof vanaf : 26 juli tot en met 16 augustus.

ANTWERPSE POLDER

Inschrijvingen voor de 3de mars op Brussel op adres : Antwerpse Baan 232 Berendrecht, telefoon 73.66.59.

DEURNE

Oproep.

Wij vragen dringend medewerkers, bereid om enkele malen per jaar pamfletten te bussen

Verwittig het sekretariaat - Verstrepen, Generaal Slingeneyerlaan 117 te Deurne (C) en U zult het bezoek van een onzer bestuursleden ontvangen.

Mededeling.

Vanaf september zullen de vergaderingen van de afdeling plaats hebben in het lokaal « Plaza », hoek Gallifortlei en Demontereystraat te Deurne (C) (over Cinema Plaza).

IJzerbedevaart 18 augustus.

Alle leden van de V.M.O Antwerpen verzamelen ten laatste te 10 uur 30 voor het Vlaams huis, IJzerlaan te Diksmuide.

MERKSEM

IJzerbedevaart.

Onze afdeling heeft een bus ingelegd voor de Bedevaart naar de IJzer. Wie mee wil moet zich tijdig laten inschrijven in het lokaal Tijl of op het secretariaat. Prijs 100 F.

MECHELEN

Door de afdeling wordt een reis ingericht per autokar naar de IJzerbedevaart. De prijs bedraagt 100 F per persoon.

's Namiddags wordt een bezoek gebracht aan de zee. Inschrijvingen in het lokaal Opsinjoorke.

Vertrekpnt : Nekkerspoel - station 6 uur 30.

Grote Markt 6 uur 35. Mechelenstation 6 uur 45.

Brusselpoort 6 uur 50, Battel (voor de brug) 6 uur 55, Blaasveld en Willebroek.

BRABANT

BRUSSEL

Propaganda

De werkgroep Rijksgebied Brussel besliste op zijn maandelijkse vergadering van 1 augustus dat de zondagen, waarop de centrale propagandaploeg niet naar de landelijke gemeenten trekt om er ons blad te verkopen, zullen besteed worden aan de werking in de meest Vlaamse gebieden van het Brusselse. Aan de kerken van deze gebieden (Haren, Neder-over-Heembeek, Neerpede, Evere, St-Agatha-Berchem) zal ons blad uitgedeeld worden en die wijken zullen regelmatig van huis tot huis bedeeld worden met vlugschriften. Elke afdeling uit het Brusselse gelieve een paar leden aan te duiden, die bereid zijn om zoveel mogelijk aan deze werking deel te nemen.

De eerste bijeenkomst heeft plaats op zondag 11 augustus te 9.30 uur aan de kerk te Haren. Bijeenkomst voor gezamenlijk vertrek van de propagandisten uit de afdelingen te 9 uur achter de KVS.

Autokaravaan naar Gent

Alle eigenaars van een wagen gelieven nu reeds zondag 29 september te verpassen voor de propagandasterrit naar Gent. Bijeenkomst te 13 uur 15 achter de KVS. Kentekens zijn verkrijgbaar bij de afdelingsbesturen.

HOFSTADE

Dat er bij de volgende verkiezingen grote verrassingen te wachten staan voor de partijen van het verraad werd op zondag 4 augustus weer bewezen in Hofstade. In deze gemeente alleen verkochten we dubbel zoveel bladen als twee jaar geleden in Eppegem, Zemst en Elewijt samen.

LIEDEKERKE

Door de afdeling wordt een autocar ingelegd naar de IJzerbedevaart - Vertrek te 7 uur 30 te Liedekerke aan het lokaal - Prijs 100.-F. Inschrijvingen in het lokaal en bij de bestuursleden.

MOLENBEEK

Op 24 augustus wordt door de afdeling Jette, met medewerking der afd. Molenbeek en Ganshoren-Koekelberg een groot tuinfeest gehouden. Alle afdelingen uit de omgeving worden verzocht deze datum vrij te houden.

Treden op : Kor Van der Goten, orkest Peter Philips.

VOOR KENNISMAKING, HUWELIJK

Schrijf om kosteloze brochure, documentatie en lijsten naar

DE GELUKKIGE TOEKOMST

Postbus, 11, Deinze; of naar : Postbus, 381, Antwerpen; of naar : Postbus, 149, Gent; of naar : Postbus, 231, Brussel 1.

Het groot, ernstig, oorspronkelijk Vlaams Huwelijkswerk van vertrouwen en welslagen voor iedereen !

De enige Beroepsinstelling voor huwelijksbemiddeling van gans onze Nederlands sprekende taalstreek
Stipte geheimhouding.
Dagelijks verschillende verlovingen.

SINT-MARTENS-BODEGEM

Op zondag 25 augustus komt deze gemeente aan de beurt voor een werftocht met verkoop van ons blad. Dat wordt de 72ste gemeente van ons 119 gemeenten tellend arrondissement, welke bezocht wordt. 5500 gezinnen kwamen op die manier in kontakt met ons blad en met de propagandisten.

ERPS-KWERPS - KORTENBERG

Suksesvolle volksvergadering

De 2de spreekbeurt, ditmaal met Z.E. Pater Brauns als spreker, overtrof alle verwachtingen.

De 114 aanwezigen hebben bewezen dat Vlaamse strijdbaarheid geen ijdel woord is.

E.P. Brauns beklemtoonde aan de hand van schriftuurteksten hoe schijnheiligheid, verdrukking, woordbreuk e.a. kenmerken van deze tijd, voornamelijk ons sociaal en politiek leven vergiftigen.

De geestdrift bereikte haar hoogtepunt toen de spreker federalisme als enige gezonde oplossing onderstreepte.

De som van 2.673 F werd ingezameld om de onkosten te dekken en het verder verzet uit te bouwen. Hiervoor hartelijk dank.

OOST-VLAANDEREN

AALST

GEBOORTE

Het gezin van onze sympatieke arrondis. voorzitter, Jan Van den Berghe, is gezegend geworden met een vierde kindje, Kristiaan. Hartelijke gelukwensen, aan de gelukkige ouders.

BURST en BAMBRUGGE

De suksesrijke reeks kolportages gaat verder. In Burst en Bambrugge werden op anderhalfuur, 102 nummers aan de man gebracht.

De verhouding verkochte nummers- aantal aangesproken personen gaat bestendig in stijgende lijn.

Volgende zondag komt Appelterre- Zandbergen aan de beurt.

In heel het arrondissement moet het goede « Vlaamse » woord verkondigd worden.

ST GILLIS - DENDERMONDE

Op 25-8-63 vindt een grote kolportage plaats in de gemeente Zele. Er worden propagandisten gevraagd voor twee mikrowagens : men kan zich aangeven op het afd.-sekretariaat te Grembergen, Dijkstraat 18, tel. : 052.21925.

Op 30-8-63 om 20 u. stipt : algemene ledenvergadering gevolgd door een gezellig samenzijn. Voor alle leden wordt op dezelfde dag een zangstonde gehouden tot het aanleren van Vlaamse liederen.

Er zijn op het sekretariaat postkaarten te bekomen met Vlaamse teksten tegen de prijs van 5 F per omslag van 6 kaarten.

RONSE

De afdeling Ronse maakt op zondag 25 augustus een toeristische uitstap per autocar naar de Voerstreek.

Alle leden en sympathisanten houden deze datum vrij.

Nadere inlichtingen volgen later.

ST. NIKLAAS

Volksuniebetoging te Gent op 29 september a.s.

Een bijzonder kenteken wordt verkocht tegen de prijs van 10 F.

De afdelingssecretarissen en de propagandisten worden verzocht zo spoedig mogelijk deze verkoop in hun afdeling en kernen te organiseren, en het gewenste aantal kentekens te bestellen bij de arr. secretaris, dhr. Leo Verbeke, Kleibeke 121, St. Niklaas, tel. 03-76.39.16.

WETTEREN

Steunkaarten

Om alle misverstand te vermijden werd beslist alle steunkaarten, die aan leden en sympatisanten te koop aangeboden worden, te voorzien van de stempel van de afdeling.

Propagandisten die nog niet-afgestempelde steunkaarten in hun bezit hebben, worden verzocht ze bij een van de bestuursleden binnen te brengen om ze te laten afstempelen. Leden en sympatisanten letten er wel op dat ze alleen afgestempelde kaarten kopen.

11 juli-viering

De huizen van burgemeester en schepenen waren niet bevlagd op 11 juli ! En dit voor een gemeentebestuur dat nochtans toegetreden is tot het Aktiekomitee Brussel en Taalgrens ! Dat is echter niet alles. De Wetterse kultuurverenigingen hebben gezamelijk een 11 juliviering ingericht. Goed zo ! Maar hoe kwam het dat op het podium geen enkele leeuwenvlag hing. Heel eenvoudig, omdat schepen Duquet weigerde een van de twee voorradige leeuwenvlaggen af te staan. En dat is nog niet alles ! De politie heeft zorgvuldig alle affiches « Geen roof » verwijderd. Wie gaf hun dat bevel ? Of deden zij dat op eigen initiatief ? Zo ja, welke sankties worden er door het gemeentebestuur dan overwogen ? Men kan toch moeilijk tegelijkertijd tot een Aktiekomitee toetreden en het plaatselijk tegenwerken !

WEST-VLAANDEREN

ROESBRUGGE - HARINGE

Op de vooravond van de VIIIe Bedevaartmars naar de IJzergraven, zijnde 17 augustus 1963, te 19,30 uur op het kerkplein of ingeval van slecht weder in een zaal te Haringe, zal de groep HERMAN BRUGGEN opvoeren: **De Rode Kaproen**, door Nand Verknochte.

De jaarlijkse rede zal gehouden worden door E.P. De Laere O.P.

Steun- en toegangskaarten op voorhand te bekomen bij : Bedevaartmarssekretariaat, Nest Van Der Hallen - Jeugdgemeenschap « 't Bertennest » Dorpstraat, 6, Roesbrugge - Haringe.

Prijs 20 F.

BRUGGE

Naar de Voerstreek en Bokrijk

Reeds herhaalde malen werd aan het arr. besuur de vraag gesteld om een uitstap in te richten naar Overmaas en het openluchtmuseum Bokrijk. Deze eensdagsuitstap zou plaats vinden op zondag 25 aug. a.s Aan de afdelings- en kernbesturen wordt gevraagd hun leden dit voorstel ter kennis te brengen en het arr. bestuur nopens het mogelijk aantal deelnemers te informeren.

DIKSMUIDE

IJzerbedevaart 1963.

Zoals elk jaar vindt op de vooravond van de IJzerbedevaart een verbroederings avond plaats in de biertent opgetrokken achter het Vlaams Huis, IJzerlaan 83. Diksmuide.

Een puik Vlaams orkest zorgt voor de gewenste atmosfeer.

Samenzang, deklamatie, enz.

Korte toespraken o.a. door Adv. Guido Van In.

Op zondag 18 aug. IJzerbedevaart.

Om 15 uur grote volksvergadering met als spreker E.P. Brauns.

Allen die verleden jaar deze bekende spreker hebben gehoord zullen er zeker aan houden hem nogmaals te aanhoren.

POPERINGE

In het kader van de Hoppefeesten richt de Vlaamse Vrienden Kring « HOPPELAND » een groot Vlaams feest in.

Op het agenda staat :

1) **Om 16 uur 's namiddags bezoek aan het hoppebedrijf van Dhr Roger Top te Proven, waar U over de teelt en de bewerking volledig zult ingelicht worden.**
2) **Te 17.30 uur bezoek aan de zeer moderne drooginstallatie van de hr André Merlevede. Hier zult U zien hoe de hoppe gedroogd en gesolferd wordt.**
3) **Te 18 uur bezoek aan de moderne fruitwijnfabriek en kelders van de heer Felix Kestier. Dat er van de fijnste champagne zal te proeven zijn, valt niet te betwijfelen.**
4) **Te 20 uur 30 luisterlijk bal in de grote zaal van « Het Belfort » grote markt te Poperinge. Orkest « The Sae Siders ».**

Wij verwachten veel vrienden uit gans de provincie.

Aanbevolen Huizen

Op doorreis te Aalst een bezoek aan Vlaams Huis
« De Vriendschap »
Kerkstr. 9, (bij Gr. Markt)

Al de Vlamingen brengen een bezoek aan
Vlaams Huis
« TYL » Merksem
Oude kerk, Bredabaan 298

Vlaams Huis
« Cafe FALCON »
Verbondstr 57 Antwerpen
Tel : (03)37.63.35
u ontmoet er uw vrienden

Bezoek het Payottenland
Gueuze - Kriek -
goede spijzen vindt U in afspanning
« DE KROON »
O.L.V.-Lombeek (054)32381

Voor al uw Vlaamse lektuur
Een adres :
Boek- en dagbladhandel
Paul BEQUET
Nassaustraat 6 Antwerpen

Vlaams Huis Breughel
Blankenberge, T 050/41637
Hoek de Swertlaan en de Smet de Naeyerlaan, 141
Vol. pens. - Vrij augustus

«Vlaams Huis» Knokke
Kamers - vol. pension - gezellige sfeer
Vermindering v. groepen.
Elisabethl. 105 - T. 632.70

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant » in het Vlaams Huis
« PETER BENOIT »
Frankrijklei 8 Antwerpen

Voor uw modern interieur :
EURO-DOMI
Kruidtuinlaan 6, Brussel
met : Geschenken-kelder

3B
G.BERGERS

Zocht voor U uit :

De schoonste herenregenmantels
de beste herenconfektie
en maakt voor allen perfekt passen
MAATWERK
in alle prijsklassen
doe tijdig uw keuze.

Sint Jansvliet 19
(Kleine tunnel)
Antwerpen
TEL. 33.91.65

Laat uw GELD OPBRENGEN. Beleg uw geld aan 8%. Volledige waarborg. Talrijke referenties in gans het land. Alle inlichtingen kantoor blad, PLK

MACONFECT

de Vlaamse meester-kleermaker voor heren en dames te Brussel

★

Enorme keuze
Voordelige prijzen.
Kom U overtuigen.

MACONFECT

Zuidlaan 52

BRUSSEL

Telefoon 11.77.10

WAAR OOK IN BELGIE GIJ UW VERLOF DOORBRENGT
Koop een biljet van de
NATIONALE LOTERIJ
Misschien zijt gij op 19 augustus
MILJONAIR
•
Trekking te Geel
•
Per Biljet 100 F
Per Tiende 11 F

ELASTIC

De Kantelpoort die - groot of klein - volledige voldoening geeft

Weldra rechtstreekse agentschappen over gans Vlaanderen · zekere streken zijn nog niet bezet: komen hiervoor in aanmerking: metaalkonstruktiehuizen gespecialiseerd in metalen ramen

Voor inlichtingen zich wenden tot :
J. ERNST-THEUNISSEN
Hof de Voer
Kloosterstraat, 84
's Gravenvoeren.
Tel : (04)79.62.00

EKONOMISCHE EXPANTIEPOLITIEK

De aandacht is zozeer in beslag genomen geweest door het debat over de zeer belangrijke taalwetsontwerpen, dat de bespreking van de ekonomische expantiepolitiek van de regering bijna onopgemerkt voorbijgegaan is. Wij menen er goed aan te doen de belangwekkende rede van Mr. Van der Elst in ons blad te publiceren. Deze rede werd in de Kamer uitgesproken tijdens de vergadering van 17 juli ll.

Van mijn intrede in het parlement af, heb ik herhaaldelijk een pleidooi gehouden voor een nieuwe sociaal economische politiek.

Jaren geleden reeds heb ik het voorbeeld aangehaald van de beroemd geworden industrialisatienota's in Nederland. Maar in Nederland is men 15 jaar geleden gestart met de uitvoering van de eerste industrialisatienota. De achtste nota inzake de industrialisatie van Nederland heb ik hier in handen, die is zopas verschenen. Volgens Minister de Pous zou het de laatste zijn, omdat de doeleinden die men zich in Nederland had gesteld: de volledige tewerkstelling, «full-employment in a free society», bereikt werden. Deze achtste nota verschijnt dus op dezelfde ogenblik waarop de Regering in ons land het eerste programma voorlegt. Wij lopen de andere landen achterna met een ontstellende achterstand en de vraag die moet worden gesteld is of wij niet in zeker opzicht te laat komen. Momenteel zijn wij bijna aan de volledige tewerkstelling toe ingevolge een industrialisatieproces dat zich vrij wanordelijk heeft voltrokken. Een industrialisatieproces dat in de hand gewerkt werd door de Euromarkt in uitzonderlijk gunstige omstandigheden. Zeker is het ook dat, eens de volledige tewerkstelling bereikt, andere problemen oprijzen die uiterst belangrijk zijn indien men een verstoring van het economisch en financieel evenwicht wil voorkomen, problemen waaraan in dit programma al te weinig aandacht wordt besteed.

Het valt te vrezen dat wij eens te meer te laat zullen komen en met vertraging 'n politiek gaan voeren die door de feiten reeds achterhaald is.

Dit is dus het eerste programma voor economische expansie. Maar het is misschien nuttig eraan te herinneren dat in 1948 reeds een tienjarenplan voor openbare investeringen voorgelegd werd aan het Parlement en goedgekeurd, plan dat weliswaar minder veelomvattend was dan het huidige omdat het de ganse private sector buiten beschouwing liet, maar dat dan toch te vergelijken is met een belangrijk deel van het huidige programma.

Het is dan ook het gepaste ogenblik om de vraag te stellen wat er destijds terecht gekomen is van dat tienjarenplan. Ik kan bondig samenvatten : men bleef 9 t.h. beneden de voorzieningen, wat op zichzelf genomen misschien niet zo belangrijk kan lijken, maar belangrijker is dat het programma niet gevolgd is geweest. Daar waar twee derden van de uitgaven voorzien waren voor de uitbouw van de eigenlijke infrastructuur is uiteindelijk niet eens de helft van de gerealiseerde investeringen daaraan besteed geworden. Ik geloof dat het goed is daarop de aandacht te vestigen nu dat dezelfde bedreiging weegt op het programma dat ons thans wordt voorgesteld. Alleen reeds om ons wegennet terug in een behoorlijke staat te brengen, is er ongetwijfeld een grotere inspanning vereist dan wat voorzien wordt.

En dan stelt zich het probleem van de financiele middelen waarover de Staat kan beschikken.

Zo kom ik tot het fundamenteel bezwaar dat wij tegen het programma moeten aanvoeren, en dat is dat men eens te meer uitgaat van een unitaire, streng centraliserende visie en opvatting. Het is op zichzelf duidelijk dat de sociaal-economische problemen in de beide landsgedeelten grondig verschillen. Welnu, in het programma dat ons wordt voorgelegd, wordt eens te meer ons land beschouwd en behandeld als een homogeen gesloten eenheid.

Meer dan 10 j. geleden, in '52, maakte het Centrum Harmel de resultaten bekend van een onderzoek naar de levensstandaard en het gemiddeld loonpeil in Vlaanderen, in Wallonië en te Brussel. Sedertdien werden deze gegevens herhaaldelijk bevestigd door nieuwe studies o.m. door D.U.L.B.E.A. Ook de gegevens van de R.M.Z. bewijzen de achterstand v.d. Vlaamse gewesten.

Nooit heeft een regering, ook de huidige niet, zich om deze benadelingen van de Vlaamse arbeidersgemeenschap bekommerd, en het betreft hier een benadeling die reeds in '52 berekend werd op om en bij de 5 miljard per jaar.

Doch ik zou dit probleem ook willen benaderen vanuit het standpunt ingenomen door de E.E.G. U weet dat sommige bepalingen van het Verdrag van Rome betrekking hebben op de regionale economische politiek en dat in dit verband uitdrukkelijk gesproken werd van « gewesten ». De vaste commissie van de E.E.G. heeft reeds vrij spoedig de vraag gesteld : Wat moet worden verstaan onder de term « gewesten » zoals gebruikt in het Verdrag van Rome ? En de statenleden van de E.E.G. werden uitgenodigd deskundigen aan te duiden voor een werkgroep die op 25 september 1959 opgericht werd en op initiatief van de heer Marjolin te Brussel samenkwam in juli 1961 om van gedachte te wisselen over de voorlopige resultaten van haar werkzaamheden, vervat in een verslag getiteld « Essai de délimitation régionale de la Communauté économique européenne ». Dit is een zeer interessant document, dat evenwel merkwaardig genoeg in België nooit gepubliceerd is geweest. Wel is er in een Brussels dagblad op 26 juli 1961 een artikel verschenen over deze bijeenkomst, waarin te lezen was dat alleen België voorbehoud maakte tegen de indeling in sociaal-economische gewesten «en raison de la coexistence de deux groupes linguistiques ». Hier werd dus een politiek argument ingeroepen, terwijl anderzijds de voorstanders van het federalisme in dit land bestreden worden met economische argumenten. Alle landen van de E.E.G. konden wijzen op hetgeen ze reeds verwezenlijkt hadden of konden positieve voorstellen voorleggen. Alleen België niet. Een kaart kon opgesteld worden met de indeling van de Staten-leden van de E.E.G. in socio-economische gewesten. Sedert 1959 reeds was Frankrijk ingedeeld in 21 gewesten gegroepeerd in 9 grote gebieden.

In Duitsland voorzag men 23 gewesten gegroepeerd in 8 grotere eenheden, plus Berlijn; in Italië, zijn er 9 gewesten, plus Sicilië en Sardinië; Nederland voorziet 2 socio-economische gewesten; België voorziet niets en stuurde een volstrekt minderwaardig verslag in.

Het is duidelijk dat België het enige land is van de E.E.G. dat in gebreke gebleven is en ook het programma dat ons thans voorgelegd wordt, houdt geen rekening met de realiteit door hardnekkig vast te houden aan 'n centralistische visie.

Welnu, wij kunnen die politiek niet aanvaarden, omdat de gevolgen ervan eens te meer nadelig zullen zijn voor de Vlaamse gewesten.

Op het congres van het V.E.V. vorig jaar hebben de sprekers aandacht gevraagd voor de eigen noden van de Vlaamse economie.

Prof. Cambien heeft toen gewaarschuwd : « Het gevaar van een vreemde economische overheersing in Vlaanderen is niet denkbeeldig : bij een verdere industrialisatie moeten we beletten door het buitenland te worden geëxploieerd ».

En hij voegde er aan toe, en ik kan dit volledig onderschrijven : « Er dient te worden nagegaan hoe ons volk dichter kan worden betrokken in het bezit en de eigendomsverspreiding van ons Vlaams industrieel patrimonium. »

Prof. Vlerick verklaarde op ditzelfde congres : « De Vlaamse nijverheid heeft opgehouden complementair te zijn in de Belgische economie. Zij heeft haar eigen belangen die zelfstandig moeten kunnen worden behartigd in de schoot van de Belgische economie ».

Het is niet onze bedoeling aan te sturen op een economische afzondering en wij willen zeker niet ingaan tegen de Europese economische integratie. Maar het blijft onze overtuiging dat een realistisch beleid ook op economisch gebied federalistisch moet zijn.

Wij sluiten graag aan bij hetgeen in dit opzicht verklaard is geworden in de jongste zitting van het Europees Parlement in november van vorig jaar, waar professor Hallstein uitdrukkelijk heeft gezegd dat ook in zijn opvatting en in die van de E.E.G. in Europa een federalistische economische politiek moest gevoerd worden.

Wanneer de E.E.G. aandringt op het indelen van de aangesloten Staten in socio-economische gebieden of gewesten, dan is het omdat men uitgaat van het standpunt dat er een evenwichtige ontwikkeling in alle delen van de gemeenschap moet komen.

Het is dan ook wenselijk een politiek te kunnen voeren die geaxeerd is op het bestaan van die socio-economische gewesten.

Ik vind het dan ook werkelijk belachelijk dat men enerzijds zegt dat België te klein is om in twee gewesten verdeeld te worden, doch anderzijds plannen opstelt om België te verdelen in vijf of zes gewesten. Het is dan ook duidelijk dat zulks gebeurt om politieke redenen en dat het, wanneer men sociaal-economische maatstaven wil aanleggen, aangewezen is de twee landsgedeelten, waar de basiselementen verschillend zijn, te erkennen en afzonderlijk te handelen.

Het is dan ook duidelijk, zoals prof. Vlerick het onderstreept heeft, dat de eigen belangen van de Vlaamse economie zelfstandig moeten kunnen behartigd worden, dat met die realiteit rekening dient gehouden, en bij de programmatie een zekere autonomie in acht dient genomen die beantwoordt aan de noden van de 2 landsgedeelten.

Ik ben er rotsvast van overtuigd, dat alleen in een federale staat deze mogelijkheid bestaat.

Bouwgronden

te Mortsel, Edegem, Schelle, Aartselaar, Blankenberge, Zellik, Turnhout, Neerglabbeek, Hove, Kalmthout, alsmede in tal van steden en gemeenten van de provincie Antwerpen :

Wendt U tot de maatschappij

ROLUS-VAN DER PAAL

Grote Steenweg, 159, Berchem (Antwerpen) Tel. 39.69.57

Geen verplichting tot bouwen.
Beste geldbeleggingen.
Hoogste kredietmogelijkheden.

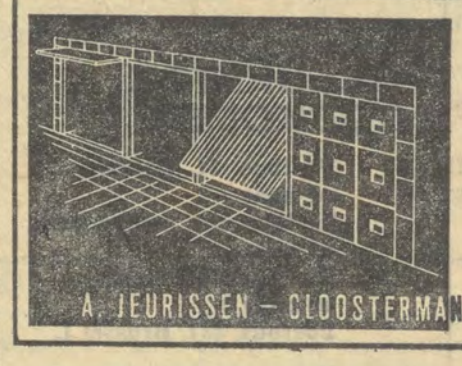

WENTELPOORTEN
in hout, staal, aluminium of plastiek.
Standaarduitvoering of naar gewenst model.
Systemen aangepast aan de aard van het bouwwerk.
Hand- of elektrische bediening.
ZONHOVEN • TEL 132 31
A. JEURISSEN – CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA

ROLLUIKEN
in hout, staal, aluminium of plastiek
Hand- of elektrische bediening.
Alle systemen.
VENETIAANSE ZONNEBLINDEN
Bediening met koorden of met stang en windwerk
ROLLUIKEN

VENETIAANSE BLINDEN
SOMBRILLA-FLEX
TEL 132 31
A. JEURISSEN – CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA ZONHOVEN